

66, 124.070 ✓
Q 18/3902

Die
Philosophischen Briefe

von

Schiller.

Uebersetzt ins Hebräische

von

Salomo Rubin

aus

Dolina.

Lemberg.

Gedruckt bei Josef Schnayder.

1851.

Man kann den Menschen nicht ohne
Herzleid ansehen; auf der einen Seite
peinigt ihn Hunger und Durst nach Er-
kenntniß, und auf der andern weiß er von
nicht Einem Dinge Bescheid und Antwort
zu geben, und ist dennoch so verwegen und
unbefonnen, daß er von allen Dingen ge-
ben will.

(Des Erreurs de la Verité.)

500
2008

בן אוני

א

מגלות סתרים

והמה מכתבי הפילוסופיא
להמשורר הנשגב

שיללער

נעהקו

סל ידו

שלמה ראבין
מילודי דאלינא

לעמבערג

געדרוקט ביא יאזעף שניידער

1851

תהלת שרדי

(Nach Schiller.)

בין שמים וארץ עלי גבנוני ספרות
אחוג - אנוע - ארא על בנה מזרות
תמרות ארים , ערפלי חזיונים , עכי ענקים
רוחי זלעפות - יתגועשון אף יכרקון -
ראשי כגלגל סובב - עפעפי יתחמקון -
הה ! מחזה אל שרדי - מראה רובב שחקים

תולדה נוראה ! - מתפארתך האצילי !
לזחל עפר , אנוש רמה הורק השאילי !
בח ענקים ! בת שמים ! באורק הנורא
הגיהי חשפי : ראותך עושה אל אורה
סופה - סער מתחולל ! פצחו הריעו
נוראות אלוה . נפלאות אל השמיעו
אלי אדם תנשמת : אלי אנוש תולעה

קול איום ברמה , הרים ימחאו כפים
סער קורא לאלוה , ציים בליל גוהים
באותות דם ומופתוי אש חזרת ברק שמים :
" יצורי חלד ! ידעתם שרון ? ! תכירו אלהים ? !
אקה ר' אלהים ! חום נא : " ידענוך אל דעת !

דברי אמת

שם המשורר שילער, מלך כל בני השיר,
ונזר מליצי אשכנז, נודע ביהודה מאד ובישראל גדול
כבודו, אין אף אחד מכל זמירותיו — מבלעדו אלה אשר
לשעתם נבראו, או כאמונה ודת יסודם — אשר לא העתיקום
מליצי העברים פעמים ושלש, ואף אמנה לא נאמנה אתנו
רוח האיש הגדול הזה, כי שלח ידו בפלאה אל, ודבר
תועה על עם ה', במאמרו על דברי סלאכות
משה, בכל זאת הרימו ראשי משוררי עמנו שיריו הנשאים.
הלבישום מחלצות עבריות, והיו קדש:

אולם תחת אשר אוצר רב אתנו משירי האיש
הזה, כילא נלאו חכמי לב להעתיק איש איש מאלה
אשר כבר העתיק רעהו, בשפה אחת ודברים אחרים,
אין לנו אף אחד מכל אמרי חכמה ודעת אשר כתב החכם
הזה, שמורים ונצורים הם באדמת מכורתם ודבר אין להם
עם ישראל — נפלא הדבר הזה, אף גם בעיני יפלא.

לא אכחד כיש מספריו הכבדים מאד להעתיקם
ונכרים נחשבו לנו, כספרו על מלחמת השלשים
שנה ועל מרידת ארצות הנסוכות ודומיהם
כי אלה בחכמת המדינה יסודם ומשטר ממשלה מהצבתם,
העתקה ספרים כאלה ללשונו הרשה במלים תכבד מאד
על בעליה, ואחרי כל עמלו לא לעזר היא, כי גלגלי מלוכה
ואופני רוזני ארץ תעלומות הם לאיש ישראל אשר לא ידע
קרוא שפת עם לועז —

אך הלא מלכד אלה עוד סגולות רבות יקרות כגנזי
האיש הרם הזה, ומדוע נחרל מהביא אותם אל בחינו?
רבת שכעה לה נפשנו דברי שיר וקול זמרה ומדוע לא נרוה
גם מיין החכמה ועמים רמוני הרעת ככל העמים אשר
מביבותינו? —

זה שתיים עשרה שנה אשר הריתי הרעיון הזה,
והקדשתי את עטי למלאכת הקדש הזאת. הגיתי בכל פעלי
החכם הזה, ובחרתי הליפות המכתבים בין
יוליאוס ורפאל להביאם מנחה לאחי כאשר נכבדות
מדובר בם, ורבתי חכמה בקרבם. אך תמורות הימים וצוק
העתים עמדו לשטן לי עד כה, גדרו דרכי כמחית ילדי.
ונתיבותי עוו במרף ביתי — לבן מאד גדלה שמחתי בהגיע
אלי עתה הספר היקר הזה אשר פה לפניכם, אחי ועמי
שוחרי בינה ודעת! — שהדי במרומים כי מדי קראתי את שמו
ותעודתו, אורו עיני, כי, כאשר מלתי אמורה, זה כביר
אותה נפשי לחזות הדברים האלה בשפתנו היקרה, אך
כפלים עונג רויתי אחרי קראתיו עד תומו, כי מלכד אשר
ראיתי כי ירד המעתיק עד תהום מחשבות היוצר האשכנזי
מצאתיו עוד כביר חילו בלשון עבר, וכי עלה בידו להעתיק
הדברים האלה העומדים ברומו של עולם בשפה צחה וכרורה
למען ירוץ קורא בם —

ומי יתן והיה זה לבבו להביא עוד ברכה אל בתינו
דברים נשגבים ורמים כאלה, להגריל חכמה ולהאדירה

ואני הנני נותן תודה להמעתיק הנכבד הזה בשמי וכשם
כל תופשי תורה וחכמה בעמנו בגלל החסד הזה אשר עשה
אתנו, יברך ה' חילו, ואל כל אשר יפנה ישכיל, כאות נפש
הרודש שלום עמו ותורת אלהיו כלבו * —

לבוב מוצאי ש"ק ז' מרחשוון תרי"ב.

א. מענדל מאהר

לכבוד

ידיד — נפשי ואהוב — לבני

הארון הנכבד, גבר חכם בעוז, משכיל
ונבון, שוחר דעת ודורש תושיה

מה"ו נחום קרים נ"ו

מזכרת אהבה

ואית ידידות

ממני

מוקירו ומכבדו בלב ונפש

המעתיקה

יורדי איש כרותי !

יושב כסתר לכבי !

אני הגבר שכור לב ונכה רוח , ראה עני רומן , שר הטכחים
אשר למלך בלהות , במטה זעמו ושכמ עברתי אך כי ישוב ינופף
ידו בעים רוח חמתו לפצצני פריץ על פני פריץ , הוה על הוה ,
תהום אל תהום מעת גויי מצעי אמי — ואולי גם עד זקנה
ועד שיבה לאישוב ידו מביע ולא ירף ממני כמעט רגע . אותי
הציב למטרה לירות כי חצי קנאה , שנאה , מדון , מרה , נקמה
בעם , רשע , בסל וזרון ; ובתגרת ידו הנוראה יפלה במדרתי
בל בני אשפתו בקבר פזוח ופעור לכלי חוק . פתח אוצרות
בית נשקו לכלה ולהתם זרון חסתו כנפשי , כגכור ערוץ
שמח לאד ולועג למסת נקיים ילחם לנגדי בכל צבאי שאל
מתח , ישרוק כשפתו פאש ציבת אל שעירי עזאל , רפאי
צלמות , אחוזת פרעי השמן , אזרחי עלוקה , תושבי חצרמות ,
שוכני הפתה , שוכני גי — בן — הנום , יורדי דומה ,
פתי עולם , גרי אכדון , חמת חניניים עם ראש פתנים , ילול
סערות , שלהבת זלעפות , פחים אש וגפרית , לשון אפעה ,
דעל צפעוני — כולם נקבצו באו פרו למשמעתו , סכוני גם
סככוני , כתרוני , עטרוני , הקיפוני באדי ידו ורגלי , שכרו כל
עצמותי

עצמותי כחות לא יחאל , וישטמיני וישררו חיי בכל עמי ,
מדה , ננע ותלאה עד כי אבחר מות מחיים , — הוא ישב
לכסא במג'כז שאל מחזז , נצב בעדת מלאכי אמו , העזיק
עצז חפש פלילה : כמה יאסרני לענות נפשי ? ואיך יוכל
להחרידני במשלחת מלאכיו הרעים ? — הן לא מבנעני וסוחי-
ארץ אני , המשליכים נפשם מנגד לעבור ארחות ימים , כי
יאמ- ויעמוד רוח סיפה וסעה , ומשכרי מצולה ע- שזקים
שיאם יגביהו , להניעני כאשר יניע בכפדה על גבנוני גלי
מות , ונפשי ברעה תזמינג , — לא מאנשי קרב משיכי
מלחמה שערה הגני , השואפים על עפר ארץ לא להם , ללכוד
מחוזות כדמי ימיהם , ולשפוך דמם כעבור חלקת צחיה סלע ;
בי וליכני כזוע עונו על שדה קטל , בין המית נאקת
מבקשי מות , חללו חרב ומטועני הגית וחצים , ולפרוע כאשר
חללי נפלו , — לא מצאני משאלה ורעבי משה אנכי ,
השמים ראשם ומזשוף כז מול כלי חותה יוצבי הארץ ,
כי יקנין עלי אשכנף המון האזרחים להורידני בינין שאולה ,
למען חשקוט הארץ מאכזר ולא חוסף לראכה עוד תחת שבט
ערינג , — לא אחרור כתחתית האדמה , לתת לככף וזהב
הארץ מוצא , ולחפוש אבני יקר מכין סלעי אושל וצלמית ,
בי יגעיש וירעיש עלו תקרת עליות האדמה , לכלעני חיים
ולקכרני חמים במהומות חשואות רעש וגעש , לא אצלול כמות
אדורים לשאוב כנינים סקרקע הים , כי יורודני לקצבי הרום
ויבס עלו בתהומות עלמה , ולא איסף לראות עוד באור
דחיים . — לא בון כוני היכלי טירות ומגדלי חלפונת
גפל גורלו , דמעבילים פרומיגפי הכניה והגורה , כי יהם סעים ,
דאשו , ירבה ברבי וקרסולי ימעוד ל פילני למשואות נצח . —

לא אעלה וארד על שולבי, סולם ההצלחה, כי
ישחוק בי כמו באבני קלע, להרכיבני אל רוח ולהשליכני
מצולה, להעלני שמי במתי ההצלחה ולהורירני אל ירכתי בור
הנשיה — הן איש לכרד ישכון אותלים אנכי, ובצל החכמה
אתלונן ודבר אין לי עם רעותיו וטובותיו — והוא, שרוד אם
לא ישוד, והוא מה יעש — ? במה יוכל לי — ? כה
ראיתיהו יושב בירכתי פנת השאול, שמאלו תחת לראשו
וימינו תמכה רקתו, לחשוב מחשבת און: איך ילבדני
במוקשי צר ומצוקה? — יגע — דרש — חזר — חפש —
בקש עד שמצא — דלה מי רפש וטיט ממעמקי לבו הנתעב
והנאלח — פתאום בקול תרועה ושאון ענית גבורה עלה
מאבני בור תחתיה, וארח לחכרה עם החסיד — עז — מות
יליד השחת, בן משק התופת, קרוב אל מלאבי
בלהות כמשפחות מחבלי אדם ומשחיתו — אנוש, גוי עז
פנים, עם פרוצ לשמצה, אום לוחט כאש קואת דת,
ערב רב מבל זרין, איש מרטה ורע מעללים, נוקמים
יוטרים, יהירים, בוגדים, נבערים מכל דעת, רקים ופוחזים
לצי היין, זוללים וסוכאים, חומסים ומרצחים, הרבות אנשים
חטאים ורעים לאלהים ולבני אדם. על כנפי החסידה עם
עדת צבועים ומתקדשים דאה אלו כנשר חש לטרף ולעלע
דם, לא חשך ולא יחדל לפרוש עלי מכמורת. יגע ולא יעף
למטון מוקשים ליד מעגלי, ירדפני על צוור ואך בלא כח —
כ הולך השדה עם כלבי צאנו לצוד ציד, ירדף בלי חשך
את צידו עד כי ירצהו אל מקום יכלבים רעבים לדם ושחרים
לטרף, הפושטים חין שחט לשונם על חרוצי שניהם סבריקת
בחרבות שנונות לחטפם בחתף; כן גם הוא לא יחדול מדרבני
אל מעונות אריות כאלה, אל באמת בארות מלאי אים
ונהמה, אל מערות כלבים עוי נפש לא ידעו שבעה מבשר
אדם הולך נבחה, וכה דלק אחרי מקן לקן עד אשר הביגני
בקרן

בקרן בן כחה . . . מאורי כתעים ונוגתי
שוא הוא עיני מרחוק, דמיתי כי לאורם אלך חושך — אך לשוא ;
עמק עכור אופל וצלמות , בוך יון שורץ ורומש כרום זלות
תולני מדמנה אשר תמת למו כדמות חמת שרפים מעופפים ;
מלבד כובי אור אחדים אשר ירוצו וינוצו כברקים
יורחו ויילו , ויתחוקן בכל עוז ומאמצי כח להאיר
חשבת מאפליה ; אך כמו נונה ברק שתקים בין ענני
ערפל חשך משחור תארם , כי יעוף ויהל במעט רגע , אולם
אתרי שובו תקום כפלים תעופת צללי אופל : ואני הניתי
במאמר ההכס : מעט מן האור ירחה הרבה מן ההושך ,
ואמרת בלבי : מה לי ולהלכי חשכים וחרלי נוגה , אנכי
אאור באור החכמים והנבונים המעטים . וכה ישבתי שלו ושקט
ירחים אחדים , עמרת על משמרת עבודתי , שאפתי רוח
ובלעתי רוקי . אולם אתה ! ארזני ידיר נאני ! אך כנית
שבמך ממני , אך יצא יצאת מקי העיר וחוצה , אך שמת
פעמך לדרךך , והנה יצאו זאיבי הערב מהחורים והנקיקים
אשר התחבאו שמה , שאפו רוח נקם כחנים ויקיאו עלי
אש פלדות קנאת הדת , אשר היה למשענת קנה רצון
בידיהם ; נאספו נקבצו עלי מכל עבר ופנה , נחנו על עני
וגוע מנוער גר בודד כמוני . שה אובר בין הרדי טרף
בקול שאונם באשר העשויה הדבורים על פני השדה כחום
צח על פני אור ; תכו עיי סדורות , שפכו בוז וקיקלון על
כבודי . כל אלופי , סודעי , אוהבי , אחי , רעי , קרובי ומכירי
מגד נגעי עמדו , כבלי אובר וזמת מלב שבחוני . לשוא פרשתי
ידי הרועדות אל ידיר ואהב ; לחנם דרשתי אחרי איש משכיל
גדר גדר ועוזר כפי מהשחית ; לאפס בקשתי לב יודע מרת
נפשי , הכל תבל ואפע . עקוב הלב מכל נהפמו לאויבים לי .
אלה במאון רעם הנישו למולי , ואלה בקול דממה דקה נפחו ברוח
פיהם להבת הקנאה . זה צדי ולטוש עני אפעה לי , וזה טומן
ראש

ראש פתנים בחמאת לשונו . אויב ואוהב צללו יחד באזני , על
כל אח קראתי אח ! בין ריע לרע לא הבדלתי , הכל שנאה ,
הכל קנאה ! —

ואם בה ובה התנוצצו אח ואחות ריע וריעה !
חשקה גפשים לעזר אך קצרה ידם מהושיע — בודד גלמוד
ושוכים ישכתי כפאת חדרי , בנסתרים ככחה נפשי ומעי כנהמת
ים לגלוי בקרבי יהמו , לילה ידי נגרה לתור ולדרוש —
אשיחה ויחפש רוחי ; איה ידידות — איפה אהבה —
אנה פנתה ריעות — ? אן הלכה אמונת לבב — ?
במר גפשי קראתי ; ארור רעיון אהבה ! ! שרעף ידידות אל
יהי ברוך ! ! נואלו ונכסלו החולמים מחזיוני אהבה — ! בוערים
במשלו כבהמות נדמו החושכים להביט מחזה ידידות תחת
השמש — ! ! — כה שכבתי כמו בראש חבל ברוכ שרעפי
בקרבי : אהבה — ידידות — מה הנה — ? מקומן
איהו — ? — עודם מדברים אל לבי וחודרים כמדקרות חרב
בכליותי , והנה קול הנוחם דופק מחדרי בטני , ובהגיגי חכער
אש : למה ישבתי בצל החכמה לראות עמל וכעס ? וכסתר
בנפי הכינה למה זה החלונתי להביט תמדורים ומכאוכים ? כצע
בסף , מחמדי החבל , תאוה נהיה , הענוגי הגו , נחת רשן ,
הון ועושר השלכתי אחרי גוי , ואט שכמי לסכול עול
המדעים — ועתה יחרקו שן לי וישחקו על משבתי בני נבל ,
אגשי בליעל , חומסים גוזלים ואומרים לא פעלנו און ? כלבים
אלמים לא יוכלו לנבוח לאנשים אחרים עלי יחרצון לשונם ? ! —
הזה פרו עמל החכמה ? זו תורה וזו שכרה — ? — כזאת
ובזאת היו כל מחשבותי עלי — .ועתה ענה בי , אדוני היקר ,
אל איזה מעין ומנום יכולתי החיש מפלט מסערות עשתונות
מצוקות באלה אם לא אל המכתבים האלה , המלאים מפה אל פה
דברי ריבות באלה , אשר העתקתים בימי האפלה לשפתינו
הקדושה — הה שפה קדושה ! כח שמים ! תנחומות אל לאיש
עברי

לכרי במצור ובמצוק! מה יקרת ומה נעמת לי! מי מנה
רובע נהרי נחלו דבש החמאה אשר הטפת בחכי בצרתה לי! —
חגעש החבל ומלואה, ירעשו כוסדי עולם, ימוטו הרים גכנינים
חמוג ותמיר החלר, ירדו ברקים ואש מתלקחת ארצה, ירמו
יחמרו מים הזדונים, השכל מחויץ חרב המותה, יעופפו
במרום נחשים שרפים מרעילים רוח היקיע, תפצה הא-יץ פה
ותריק לשוני שלהכת, ירעמו ענני זעם וערפלי חמה
חצי סות וגחלו אש הקנאה, ישתערו איתני החולדה ועמודי
הברואה ירופפו, וכדור האדמה צנוף יצנוף ונוע ינוע מבין
ידות אפניו ויחשוב להשבר — להתמוגג להתפורר ולהתנפץ
כשבר נבל יוצרים — אני לא אירא — אנוס חיש מהר אל
חיקך, אתחמק ואסתתר בין שדיך, ואת בין ארבות זרועותיך
כילד שעשועים תקחני, תישניני על ברכיך כבן יקיר, תפרוש עליו
כנפי בגדך — ואשכב ואישן לבטח כי יודך הסמיכני . — —
— — כה התנודדתי במחשבי קירות הקיבה,
עשיתי כאשר צויתני במכתבך אלו, סגרתני בערי הדלת,
ונחבאתי ער יעבור זעם, עד כי באת, אהוב נפשי
יודיד לבי! ותך צרי אחור, חציהם מימינס הכית, וקשתם
משמאלם הפלח, כן יאכדו כל אויבי החכמה ושונאי הדעת . —
ועתה הואל נא אדוני וקח מנחת ספדי הזה, בן אוני יליד
'גוני ויוצא חלצי מצוקותי, לאות ידידות בניי וכינך, למנחת
ברית אהבה אשר אך כך מצאתי, למזכרת צרות לבי
ותנחומותיך עד עולם . —

המעתיק

דבר המעתיק אל הקורא

מגמת הפן המכובס האלה תראה קורא נעים
בהקדמת האשכנזי — תועלת העתקתם ללשון עברי כפלים
תקום : להטף צוף רבש אמרו נועם האלה גם על חיק
איש בל ימצע לו נופח מליצת האשכנזי ; גם לסול מסלת
ישרה אל מלאכת העתקת דברים דגזונים ומהקריים מלשון מדברת
אל לשוננו הקדושה , אשר אף אם בצדק שפט עליה החכם
הערדעד כי השפה הזאת, מולדת ארץ קדם , מתה בימי נעורי
האדם , בעלת כנפים בתמונתיה , עשירה במלות מליצות
ועניה בתיבות הגיוניות , לא תכון כי אם להנעים זמירות
לשפוך רוח נבואה על דוכריה וסיפריה , ולהרים אברתם על
כנפי המליצה בשמי שמי הדמוונים והחזיונים , מושאלים לרוכ
מאוצרות הטבע ומחסדיה ; אולם לא ללמד דברי חכמה
ולחקור אחר חכלית דברים מופשטים , וביותר מאשר
למעלה מן הטבע (מעטאפזיק) — ככל זאת יש לאל
דינו להלכיש המופשטים האלה מהלצות השיר והמליצה ,
למשוח הקשים הגיונים היבשים בארץ הנגב , כששר רוח חן
הלשון ונעימות תמונתיה ; ואז בת הפילוספיה תעדה
ככלה כליה בלשוננו , עין והדר לבושה יפה אף טוב
המועיל והערב אחד בארד יגשו , ומלאה השפה דעה
באוצרות מליצותיה , ורחכה ונסכה למעלה להשכיל ולנו
תהיה צדקה —

אל המבקר

בשמים תחתן בי ידידי המבקר ! או תדבר בחכנית
ענין הכחכים האלה , או תחן דופי בהעתקתי : על
הראשון אשלחך מעל פני אל המליץ החוקר האשכנזי , והוא
יחשוב לתבן שבט הבקורת אשר בידך ; ועל השני אשאלך :
כי אתה ? אם מילידי העברים עתה — סלח נא אל כל
שגיאותי ! כי כמוד כמוני ידעה נפש המעתיק דברי חכמה
ודעת והקשים הגיונים מלשון מדברת מערבית אל לשון מתה
מזרחית הנשכחה מני שפת אנוש — ואם אינך מבני עבר —
ובלשונונו בחלה נפשך : כרוב תועי לבב ? — גש הלאה !
עמלך עור עינים ! אל חנט באור השמש פן תכהינה
עיניך . —

הקדמת האשכנזי

בינת האדם תשהנה גם היא לפי המקום והזמן
כמו רגשות לבבו ; אולם עינו איננה פקוחה תמיד על פרטי
קירותיה כמו שישגיח על חוצאות לבבו . — רב אדם לא
יעים עין רק על תולדותיה היוצאות דרך רדמי הלב לפעולות
אדם טובות אם רעות , לא ידעו ולא יבינו יחד הארג אשר
בו נקשרות במסכת בינת בעליהן . שרש דבר פורה ראש
רע מוסרי הנמצא באדם הוא פרי הקקי לבבו , אשר נטן
אל אחת הגאיות ושנו כני אורח הישר בהעופותיהם , והבינה
חככן בס , כי יתנו על עיניה מכוה המשפט , ויוליכוה
שולל בדמיון צל האמת , וגם רגש מוסרי הנמוע בקרב איש
ולב עמוק ירדם בירכתי בטנו , והגויה תחשב להשכר ולהטביע
נפשה במצולות רשע ובסל . אולם נוגה השכל יאיר במשכיות

לבב להנחותם נכחה — הראש ילך כעמוד אור לפני הלב . —

בעת הזאת אשר כבר הוסר קצה חתולת העלמה הנמוכה על כל הארץ , בהחנדב עם ועם לדרוש בספר תורת האדם , להאיר מחשכי לבנם בלפידו מקראי דעת ותושיה , בעת אשר רב אדם יעפול עלות מבור הסבלות מקים מולדתם על סולם החכמה , ומספר הבורים הנרדמים בעצלתים בחיק האולת אומנתם ימעטו יום יום — ראוי ונכון לפקח עין האדם , להשגיח על כל צעדי בנינו , לשית לבם אל מקורי האמת והשקר אשר יקרו מעשי אנוש ופעולותיו נכוחות או עקלקלות , ויקצרו פדי אושר וששון או יגון ואנחה , ולהראותם הבפים הנסתרים אשר נשברה כמו מדי פעם בפעם אנית הבינה עם כן תרנה . להיכל האמת נגיע אך בדרך מעקשים והדורים — בראשית נחבונן במראה השקר — כמהזות רשע כסל — טרם נבואה לחצרות החכמה בז מלך פנימה . —

חברים אחדים , המקשיבים יחד בקול האמת ומרגישים שוה נעימות היופי המוסרי , אשר דרך נתיבות שונות ושבילי עולם רבים הגיעו באחרונה אל מחוז חפץ אחד בתהלוכות רוח בינחם , ובשלות השקט יסיבו עתה אחור אישון בת עינם על דרכם אשר צלחה בידם — הן המה חברו אל עמק המחלבה , להוציא לאור ולהציג לעיננו תהפוכות קורות חקרי לב , חלוח הנפש שנות ימין תכונתה מיום אל יום ומעת עד עת , החבולות השכל המתהפך בתקקי רוחו כנחש עקלתון — בתכנית שני נערים שונים במזמות לבנם , מריצים אנרותיהם מלאות רעיוניהם זה לזה . מכתכים האלה הנחונים לפניך קורא נעים ! המה ראשית פרי נפיונם . —

אבני הדעות אשר ימלאו משבצות המכתבים
האלה לא ינוקכו במחלט בשם אמת או שקר, כי אם יתהפכו
לפי חותם תכנית הנפש; כמו התבל אשר תשלח מידיה קרגי
אור שונים לנפש ונפש. המשך המכתבים האלה יורה כי
בל אמונות ודעות האלה אשר יתראו פעם, כאוסרים,
מתנגדים ומתחשכים, יתאחרו באחרונה ודבקו אשה ברעותה,
והיו לפנת אמת כיללת בהירה וחזקה כראי מוצק.
לב מסית בשפק (מצעפטיסמוס) וחופש המחשבה
(פרייאדענקערייא) הם חולי קרחת רוח האדם, ואך על ידי
רגשות הסוערות אשר יסב בנפש נכונה ונאמנת יחבוש
לעצבותיה ותשוב אל איתנה הראשון. כאשר תנדל המשוגה
אשר תלין אתה כן ירבה וכן יפרוץ עוז נצחון האמת.
ויותר שיציר ויציק חוח השפק יותר יתעורר הרוח לצרף הדעת
ולברר האמונה ולהוציא כאור שחר נוגה האמת. וכמו
אדוכה לא תעלה אם לא נתכונן בראשונה המחיה, כן לא
תצלח האמת אם לא בהגלות נגלות תחלה נצני השקר והשננה.
האמת לא תאבד מאומה מיקרה, אם ינברה נער מלא שלהבת
הבחירות על כל גדותי עורקיו, כאשר לא יגרע פאר הדת
והתושיה, כאשר נבל ינאץ ויחרף אותם וישימם לאל ואין —

זאת רצוננו להקדים למען ידעו הקוראים מגמת חפץ
המכתבים האלה ותועלת קריאתם.

אלהים יחנך רע וקר נצמר בקירות לבכי!

המשכיל מ' שלמה ראבין!

ספרך מעט הכמות ורב האיכות השביע נפשי בנעימות
לא אוכל למלל בלשוני. לא פעם ופעמים כבדתני ידך נעים
בדבריך

בדברך הנעימים , לא אחת ולא שתי הראיתני עוצם כחך
בשפתינו העבריה , כספריך היקרים הנשלחים מידך לי , ואשר
יצאו בקרוב לאור מתחת מכבש הדפוס ; אכן בקראי דברך אלה
המוקקים שבעתים בכור היופי והבינה הנעימות והדעת , ותאורנה
עיני ומלאתי גיל ועונג , קראתי שניתי ושלשתי ולא יבולתי רוות
די נחת . כשמחת הורים בשוב בן יחידם מחטל נפשם ממערכות
המלחמה ונס הנצח מהנוכס בידו לרוח היום , לימינו ולשמאלו
שרים ושרות מנגנים בשיר רנה ותשועה , מלפניו ומלאחריו
מנצחים בנגינות ענות גכורה , כה , אחי ! כה רחב לבבי
ינהרו פני בצבאות מעשי מכתבך היקרים לי מכל הוץ .
החיותני — האח ! רוח חדש נפחת בקרבי ותעלוונה כל
בליותי ! שאבת דלית ממקור מעין עבת עבר והשקיתני
לרויה . מי יחן והיה זה לבבך לענג עור נפש רעך השוקקת
לדברך וצמאה לנופת שפתך כאיל בארץ ציה אל אפיקי מים .
הן כל יקר ראו עיני באוצרות לשונינו הטהור , כל חלי השיר
וכל כתם המליצה ; אולם נזר זהב התכונה משובץ בספירי מהק
שפתים ואמרי חן חן לא הרבה חיותי , ראה כזה בספרך
מצאתי . אתה ההלוח לתת יד למושכים בשכבסופר בשפתינו ,
להעלות גם דברי חכמה ודעת , ילדי הגיון , ויוצאי חלצי
מחקרי לב עמוק על כמתי המליצה , להיות היופי והנשוכ
מטולח טהור קודש , החכמה והמליצה שתי אחיות הואמות .
מה יפה אף נעים פעמיהן אם צמדים משיקות אשה אל אחותה
תצעדנה ! — הואל נא ירד נעים , למלאות מאוי אשר דרשתי
ממך זה ימים להעתיק לעברי גם ממכתבי החוקר האלהי
רמבמ"ן . רב תודות הביע לך השפה אם העשירה בסגולות
כאלה אשר למורת רוחנו יקרו באוצרותיה ומעטים המה
בגבולה . הן רבים מצעירי ימים ומנערי עמנו המסתופפים
בצל החכמה ושומרי היכל לשונות זרות ושפות נכריות
יחשבון

יחשבון לשונינו הקדושה אך לנבל זמרה והמית קול שירים
(יהיא מקוננת באזני אלהיה : עשאוני בנך כבנור !) וכל
חכמה כל מדע יטעו אך בכרם לשונות ארצותם , כאשר
מדברות הנה ותקל עליהם העבודה לחקור ולדרוש בהנה ,
נרפים המה נרפים ליגע ולעמול ולנטוע גם צמחי דעת ותבונה
בין תלמי שפתינו , אשר עוד חיה חיה הנה אף כי חדלה היות
מדברת ; וכן לא מעטים המה מזרע ישרון אשר פנו עורף
לשפתינו , לא יבידו ולא ידעו את דרכיה , האומרים לאמם
הורחם בארץ קודש : לא ראיתך ! אך יתעלמו באהבים כשרי
לשונות העמים לגווייהם בארצותם . אולם אתה יקירי ! לך העוז
והיתרון עליהם , גם אתה לא נופל מהם בלשונות עמים ,
ובמוהם כמוך טעמת מצוף לשונות חיות , גם אתה שוכב
בחיק החכמה ותהיה כאמנה אתה ; בכלזאת תקר יקוד
אהבה לשפת אבוהיך בקרבך , תינוק וחמוץ כל ציץ דעת וכל
צוף חכמה מלשונות מערביות ותעשה לנו מטעמים בלשונינו
הקדושה . ויתר שאת לך משאר המעתיקים דברים הגיונים
וקשים באלה , כי המה אך על הענין הקשה והכבד שמו מבטם ,
ולשונם מבולבלת בלי ערך וסדר נאה , אולם דברך צרופים
כצוף כסף . לך נבקעו מעיני מי שפת אבותינו הקדושים , מהם
חמיוך במחוקק שבטך נהרי נחלי צוף ואמרי נועם . חזק
ואמץ , יקיר נפשי ! הלחם מול חצי הזמן אשר ירדפך עד חרמה ,
שים בסלע החכמה איתן מושבך , ובסתר כנפיה לא יאניה אליך
כל רע . תניל ותשיש במנת חלקך כי נפל לך בנעימים ותגביה
שבת בסוד נכונים ושוחרי דעת , ובראש שבת תחבמוני תשים
קנך , ואז יעלוץ לבי גם אני וכמו חלב ודשן תשבע נפשי . --
עתה יודי אכלה דברי אליך ברוח שיר אשר מבין תשואות
נפשי ורגשות לבכי החנוסם בקרבי :

שירה

שירה בת ר' מדות

וכפלים בחנועות

עין אוהב דמוע תדמע

אזני התחלהל כי תשמע

באבה • תצול לקול זעקה •

חסת המציק לנפשך מאור

שמת בדמעות שליש בנאר

הגה והי הלא בספרתך !

אך למה זה תשתוחח

כי הזמן לנפשך רוצח

האם ראשון משפיל תולך ?

הלא עין העת צופיה

להרע לכל דורש תושיה

ולחיטיב לכל מתים מחלך ?

זכור ! המעט ממך תנתומות

בצל החכמה שמהות נעימות ?

רפאות מחלה תעלה למזור •

מכתבי מחקר בפז מסולאים

מעשי ירי אמן ללאים

העתקת אך במצוק ומצור !

הן והוד לתושיה כפלים

יצקת בשפה בת שמים :

זרזוף מליצה כאפיק בציון :

הראית - כי לא לכד לשירה

שפתינו בת עבר יצורה

- כי גם לאמרי בין והגיון -

אלה דברי אוהבך המחבק בין זרועותיו כרע ואח

נחום קריו

מכתב א

יואל אל רפאל

רפאל ! רפאל ! הרחקת נדוד ממני , נככה נר
אלהים במקדש ההולדה , האלה והאלון בשלכת מצבת בם ,
כמו גויה מכה בלבנת השמיכה לוטים שדי תרומות בחתולת
ערפלי החורף , כרהה עינם ונס לירם — וגועו . עבר קציר כלה
קיץ . בצפור בודד על גג בית חרות , קודר אתהלך על פני
כל הככר אשר חשך משחור תארו ; לשוא אקרא בשמך —
אך ההד החלול מרחם הררי ישימון יענני ; לאפס אתקצף כי
כפתן מרש תאטים אזנך .

הה רפאל ! רבת נשאתי ! רב כלכלתי ! שמת
פעמך לדרך — ואתאפק ואחריש ; רעש אופן רכבך אשר נשאך
מעל ראשי צלל באוני — מבליגיתי עלי יגון ואדום . החשיתי
מטוב ואמרתי נוֹאש לכל שמחת לבכי כחלום בהקיץ חיש דאן
ועפו — אך עחה , הה , עהה חדש רוחך נעוריו בחדרי משכיות
לבכי , תעלה על ראש שמחתי כימי קדם קדמתה , תלין באשר
אלין בין שדי התולדה הנחמדה , תלך באשר אלך לשאוף
רוח צחצחות מפרחי הככר השם קטורה באפי .

בצדך , הה ידיד יקיר , בצדך עליתי מרום הרר
הלז , לעומתך צערו רגלי בגן עדנים הזה . תחת צעיף מחשבי
צללי צאלים האלה טוינו תקות חוט הקושר לכותינו , וכרתנו ברית
קודש אהבתינו . פה התיחשו נפשותינו למשפחותן בחולדותן ,
והנה — יואל ורפאל מגוע אחד יצאו , ותאומים בחיק אלהי
הרוחות נולדו . כל נצני חמד , כל פרחי שעשועים , חכלילת
השושנה וחגרת החבצלת , עין בדולח המעין , הדר יפי מי
השלוח

השלוח , כל ציץ , כל שיח וכל גבע בעדן גן הזה יזכירני
אשרי אשר בנשר שמים חש וגו' למורת רוחי ולראבון
נפשי . כולם , הה , כולם גם יחד קשרו עלי ועל שלות נפשי
בכל מקום מדרך כף רגלי , עקבות פרידתינו המשוחים בששר
היגון נודעו .

מה זאת עשית , רפאל , כי הפכחני לאיז אחר ?
מי היתי זה ימים — ומה הנני עתה ? — נאו אחה נורא , לו מתי
טרם ידעתך , או מי יחן גועתי טרם עזבתך ! חושה , הוי ,
חושה ! שוכה על כנפי האהבה ! השיבה לי ששון ישעך פן עוד
מעט ותמצא נצר מטעך אומלל כחציר יבש ! —

איכבה השיאך לבך המהור כפז להחל מלאכת הקודש
בלי בלותה ? — עמודי חמתך המסולאה באופיר ירופפו
בקרבי כמלונה במקשה , כי עוד לא הכו שורש בתלמי לבי ;
בל היכלי בכור אשר בנית לתלפיות בכליותי יחשבון להשבר
ולפיל על התולעה המעובה תחת בובד משאם בקול נאקת
חלל . —

איכן עתות מאושרות ? ! איכה גן ערני ? !
בעוד נצו גם נעו פעמי בין עבי שחקי הבערות כגבר עכרו יין !
בעוד גבולי שמי ארץ מולדתי גם מצרים לצערי תהלכות נפשי
היו ! בעוד יפעת מבוא השמש באוהל שפרירז לא הורה לי ,
כי אם חוס צח ובוקר לא עבות ממחרת ! בעוד אך קול חרועת
מלחמה העירני לשום זכרוני על עמודי חברת המדינה ; אך
יליל הפעמון על איש הלך בדרך כל הארץ הזכירני בנעימות
חיי הנצח ! בעוד אך מעשה שדים , אשר ספרו לי נשים
זקנות המגורות בלכנה , העלו על רוחי מחשבת דין וחשבון
בשאל

בשאל, בעוד רקד השטן בקרבי ויתהולל בין סתרי מזמתי
ויכסני פלצות, ולולי בחדר עליון בטחתי כרגע כלני. רגשות
חשוכות כאלה טחקו לי וינעמו לנפשי — עד שקמת, רפאל, עד
שקמת ולמדתני לחשוב מחשבות ולשקול הכל בפלם הבינה;
הוריתני כי טוב הלך נפש ממראה עינים אשר יוליכו שולל
בדמיונם הכוזב ופקחת את עיני, ועוד מעט — בחלה נפשי בתולרה
קצתי בכריאה —

אך מה — ? מה הוציאו שפתי — בריאה — ?
מה הוא אש בשם בריאה אקכנו ? אפס ואין! אך קול
הר שדוף קים הנהו וכל רוח דעת אין בקרבו!! — בעת
לא ידעתי אני כל מאונה, ואיש כמני לא ידע דבר, קול
ההד הלו קורא: אינני! או עדן לא נבראתי. וכאשר חלף
נתח עת הזה יאמר: הנני! או כבר נבראתי. אולם איה זכרון
הראשונים אשר חיו לפני שנות דור ודור, מה ידעו ומי
ידעם? ובכל זאת עצם הקול הלו אומ-: הנס! או נבראו.
מי שם קסם על שפתינו לגזור אומר: נברא אחרי אשר לא
היה, ולא נחרוץ משפט כמו כן: שב לאין אחרי אשר
היה? לכל תכלה יש קץ, חכמים יגידו, אך לא לנשמת
האדם כי זה חסדה מאכיה אשר ייטיב לה, ובלעדה חסד הכורא
איפה ימצא? — אך מי זה ירהיב בנפשו עיו לאמר כי חסד
הבורא לא יצא לאור רק אחרי בראו שמים וארץ? האם טרם
אמר אלהים: יהי אדם עלי ארץ, ובעוד רחפז רוחו על פני
תהומות תוהו ובוהו, חסד אלהים שכב הוזה כמו נדהם כלו
פעול מאומה? הצתחר כחבו ולא הניק איזה יצור משוד
תנחומותיו? — אם אך כבנה התבל העלה עדי השלמות על
הבורא, הלא היה במרם חוללה ידו הארץ ויושבי בה חסר
עטרת התפארת וחשיף משלמת השלמות הלו? ! מי בלבכו
בן ירמה באין עון פלילי ופגול במחשבותיו? ! כי כחש
לא

לאל ממעל השלם כתכלית השלמות . אין טוב כי נחליט ונגמר
כי שם כרי אה הוא מאפע —
אך מה ? — רפאל יקירי ! כמעט שופכו אשורי !
הביטה וראה איך השתרגו והשתלשלו חחי הקשי שרעפי
המבהילים ונתעו בתוהו לא דרך ! אהה תמורה מפחידה ! לבי
יפוג ויפזן בכורא אם אמרתי : יש אלהים ! הה היקש
נורא ! כעת יאמר : מה פעל אל אם בורא כל העולמים
איננו ? —

אתה גרשת האמונה התמימה מהסתפח בנחלת
לכבי כמשבנות סבטחים ! אתה הוצאת זולל מיקר — חללת דבר
לו עד הנה קדוש אמרתי ! אלפי אלפים דברים עמדו לעיני
ברוטו של עולם , עד אשר באת בחבמתך המלאה תוגה
וחנצל עדים חכשיטם ערומים וגלית ערוחם לעיני השמש !
האח ! ראיתי המון חנוג מדדה בסך עד בית אלהים ; — ואשמח שמעה
אזני תשלחם ממקור לבם כמו מלב איש אחד תביע , וכמו חלב
ודשן שבעה נפשי , פעמים עמדתי על ראש מטת נאסף אלי
עמיו , פעמים חזיתי , הה ! זיקי להבה מאש דת , חזיתי מקוה
הנצח יחיתן פחד המותה , ראיתי פעמים אור השמחה נשקה
ביפעת בת עין לעת מפח נפש . — בת שמים , קראתי
בלב מלא רגשיה , בת אלהים היא האמונה בנעימות הנצח ,
אשר חנחם האדם מעצבונו , והטיף תטיף רסיסי נופת צופים
אל כוס התרעלה אשר ישא בידו כל ימי חיו ! —

אולם עתה , אהה ! אויה לי ! עתה אתה השלכת
כפתים קרח חכמתך בכבשן עורקי , ולפני קרחך מי יעמוד ! —
או דברת אלי בחזון תבונתך : לא נגרע מספר האנשים
אשר דלכו כרגש אל היכלי יופיטער ; לא מעטים היו הקדו שים
בארץ אשר נשרפו על קדושת אלהיהם ברמא ; הגם כל
תועבות

תועבות עובדי אלילים האלה לבנות אלהים לאש דת משמים
בעיניך נחשבו ? —

ותוסף ותאמר אלי : פתי יאמין לכל דבר ואתה אך
על בינהך תשען . אין קדוש כאמת כי אין בלתי , ואשר יבחר
השכל הוא האמת . ואני ככבש אלוף לתומי שמעתי בקולך ,
השלכתי אחרי גוי מורשי לבבי ההיו לי מקדם , הבערתי באש
כל אניותי עם כן תרנס אחרי מצאתי ארץ טובה ופוריה
ואמרתיו נואש לשוב אל ארץ מולדתי . עד עולם לא אשוב
לרצות מדעי הקודמים אחרי נתתי מפר כריתות בידיהם
ושלחתים הלאה מעל פני . לנצח לא אחונן עפר מחשבות
נעורי אחרי שחקתי על משבתיהן . אכן בשבלי אשים מכמחי .
הוא מורה לי בראי יה רוח האלהים , הוא ינחני במעגלי
שמים , יאזור מזח הצדיק בחלצי והאמונה במחני , הוא ינהלני
בשבטו ומשענתו בגיא צלמות אחרי שובי לעפרי . —

אך אבוי לי אם מנהל הזה יגוף רגלו וימצא מעקשים
והדורים באורחותיו ! אם הקשיו ההגיונים עקלקלות ילכו ויעכטון
אורחותם ! אם הנשר הרעוע יחוג וינוע תחת מצעדי רגליו ! —
הן כל אשרי אך על מצוקי רגשי לבבי והגיוני רוחי יעמוד ,
אך על ערך שווי קולות צלצלי מיתרי כנור מעי ישען — אוי לי !
אם נסעייתרם כם בכוא ימים אין לי חפץ כם , וישחו כנות
השיר ומשאות שוא ומדוחים יתנבאו — אם הרוח מבינתני בשפל
קול המחנה גם הוא מעפר ישח אמרתו ! —

יואל אל רפאל

חלקו לי טחמאות אמרי פוך, מ חק מדבש לחכי לקח
שפתיך, פתיחני ואפת. פתחת חרצובות ככלי ותוציאני
לרויה. ראיתי זוהר אור בהיר בשחקים כזהב פרוים, התענגתי
על מלא רוחב הארץ ותאורנה עיני. טרם ידעתך שוית
ודוממתי כגמול עלי נפשי, בחרתי אך היות שורק נעים בין
שתילי הורי ומורי, ריע כאח לכל אלופי ומיודעי, בחוץ
בעמי מבצר בין עמודי חברת המדינה; ואתה הפכחני לאזרח
כל הארץ מחבק בזרועותיו תבל ומלואה, טרם הכרתך לא
הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני, לא קנאתי באיש מצליח דרכו
פן יקנאו גם בי אומללי תבל וענוי ארץ. לא עבר בי רוח
קנאה בשלוי עולם השגו חיל, באשרי כי אשרוני רבים מבני
תמותה אשר בעפר מות ינהקו תחת סבל תלאותיהם.

ועתה הודעתני ואדעה כי גם רגלי לא לנחושתיים
הוגשו להעפיל עלות גפי מרומי האושר ככל ילידי ענק
ההצלחה. עתה נפקחו עיני וידעתני גם אני כי לא נופל אנכי
ממלכים ויועצי ארץ, כמוני כמוהם טרחם משחר אחד
יצאנו. — רפאל! אתה נתקת כל מוסרות ההסכמה בקרבי
ודעות מתי חלך תחת השמש! אתה קראת דרור לנפשי!
אך השכל, לי אמר רפאל, אך השכל תומך שבט בחבל. בין
משבצות שפוני טמוני לקבי תמשול כתר מלכות. כל הדברים
אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת לא יעורכו ולא יסולאו
כי אם לפי שכלי יהוללו או ישפילו שבת. כל התולדה בידי
הנה

הנה ; כי מי יאכל ומי יחוש חוץ מאני . כל הנפשות
מלבד אל אלהי הרוחות , אחיותי קרובות אלי כמשפחתי הנה ;
כי כולנו יחדיו סרים אל משמעת משמר אחד , שומעים בקול
אל אחד . —

מה נשגב יף נעים יצלצל קול השמע הזה כאזני !
מקוה מעין טהור יכול מים חיים קרים ונוזלים לשבור צמאון
נפשי השוקקה לחכמה בארץ תלאוכות מעת גווי מרחס אמי !

אולם , הנה ישוד משדי צלמות ולא סדרים בחוקות
והולדה — הרוח הזה הרוכב שמי קדם ומעת עד עת במרום
ימריא ועולה עד במתי יה צבאות , סגור ומסוגר הנהו בבית
חומר אשר בעפר יסודו , רובץ תחת משא צרכיו הרכים
משערות ראשו , מטרה לחצי רכי הזמן אשר ישטמוהו
וימרוהו ! אוי ! איך מאב-נץ רום שזקים בתועפות כנפיו ,
יכלא בחודי כפים ובמחלות עפר בעטלפים בחפרפרגת !
תחתיו יוצע דמה ומכסהו דומן כל מרחבי התולדה ומחקרי
היצירה לפעולות האדם נבראו ; רקבל יערב לבו לפסוח על
שני סעופים גם יחד ! עיניו כעד אשנכי נפשו וחרכי רוחו מחזה
שדי ומראות אלהים תחוינה , והוא אך הוא יתנהל לאטו זוחל
על עפר בעצלתים כשרץ השורץ על הארץ עד בוא חליפתו !
עונג אחד יאכר טובה הרבה ; ובתי נפשו קמנים מהכיל שתי
תאות מקבילות אשה אל אחותה ! שכר שמחה חדשה יצא
בהפסד כל שמחות קדמוניות ! בין רגבי רגע עז חיה ימצאו
קבר כל רגעי חלדו מיום הולדו ! אם ירוה דודים לא יתעלם
באהבים , ורגע בחיק האדבה ישי זכרון ברית רעיו ! בכל מקום
עיני צופיות , רפאל , אסור בוקים וחבלים אראהו את האדם !
ממגמת חפצו רחוקת המטרה כרחוק מזרח ממערב ! — —

כן הוא ! אללי לי ! כן הוא — אך טוב לי אז מעתה
שוכב ישן בחק השנה הנעימה ! לא תעיר ולא תעורר הנרדם
בין שדי האולת ! שלו הייתי אך שמח — עד אשר החלתי להעמיק
שאלה : מאין באתי ולאן אני הולך ? ! השכל הוא לפיד
אש במחשכי בית הסוהר ; האסור בוקים לא ידע מקום האור
ויפעת הזוהר נכריה לו ; אבל לפתע פתאום הכריק לו חלום
חיון לילה וחופשה נתנה לו , אך בכרק שמים נוצץ כארץ
מאפליה , אשר אחרי גז חיש ויעת יכפל האישון וימש
חושך . — להשכל אשר במחוקק במשענותיו יתור וידרוש ,
ואחר תכלית כל דבר הוא חוקר , יקרה כמקרה האומלל
אעדיפוס , אשר לא חדל בתעצומות אות נפשו ולא השיב
רוח תאנתו לשאול באורים , עד כי רחפו עצמותיו ונעוה
משמוע משפט מענה האירים : " דום והאנק ! מי יתן לנצח
לא תדע מי אתה ! " . —

אוי לי ! רפאל , מה תתן לי חכמתך הדלה והעניה תחת
כל אוצרות זהב וסנולות מלכים אשר לקחה ממני ? למה העליתני גם
עלה מתחתיות הארץ אם אין לאל ירך לפתוח לי שערי שמים ? !
אם ידעת כי בדרך ההולך קדמך החכמה בארות בארות מלאות
שפק וחפונה , למה הרגזתי ממקום מנוחתי בחיק הצדק ובין
שדי האמונה ? אם בעקב המוכ ילפת הרע כנחש עקלתון למה
זה אנכי — ? אין לי טוב כי אטמן יד בצלחת — מזה וגם מזה
חנח . — !

הרסת בית חומר במקצועותיו רוח חיים טרחפת , ובנית
תחתיו היכל תלפיות אך שם הרגיעה דומית הסות ושאייה יוכת
שער ? !

אחה , רפאל ! השיבה לי ששון נפשי ושמחת לכבי ; הן
אשרי עשה יעשה לו כנפים לא תשוזה עין איה . איה שלתי
ושלומי מי ישורנו ? לא אאמין בחיי וכחות נפשי חלויות לי
סנגד

מנגד • מהר וכתוב לי אל נכון! אל תחמהמה , אך ירך תעצור
לחכוש לשברי ולורות צרי גלעד על מבתי המריה • —

מכתב ג

רפאל אל יואל

אראלי שחק קנאו באושר שבע נחת ודשן אשר נפל למנה
לקרוצי חומר כמונו , וירדו ויגדרו מסך מבדיל בינינו • עוד אז
במלאת שפק אהבתינו וכוס דודינו רויה פחד פחדתי ,
ויאתיני , רסימי רעל אשר מסבה פחדתי אז בכוס שמחתי
יערכוני עתה להיות שוקט על שמרי בלי ידיים רפות לכל אמוט
רבה • אני לצלע נכון לאכור זה אהבתי ; ותהי זאת נחמתי
בעניי , כי כאשר התענה נפשי תכסוף ותערוג אליך , כן תקום
בפלים השמחה לשבוע בימים הבאים תמונתך • אך לך זר היה
עד חנה מכאוב חסרון דבר • זה החלך לדעת נפש הכואב • —

בכל זאת אולי אך לטוב לך כל הימים לקחני אלהים
מעל ראשך • ראיתי כי קרבו ימיך אשר תוכח במכאוב נפשך
ועמודיה ירופפו , וכל צרי ורופא גלעד לא יגהה ממך מזור לכל
חשוב חפול אחורנית על ערש דוי , אם לא ירך תהיה בך
בראשונה לחכוש לשברך • מהרסיך וכוניך מסך יצאו • אך
בודד וגלמוד באין חוסך ועוזר תושע לך ירך וימינך תסמכך
להעלות ארוכה לרוחך יכלכל מחלהו וכאשר יגרען מספר מסקד
רופאי אליל אשר יטפלו אך טיח חפל על פצעך כן תאמץ
נדועך אף אתה לגרש מנו חלאתך ולהחליף עצמותיך •

לא אתעצב אל לבי על אשר העירותיך ועוררתך
מזרועות השנה הערבה , אף כי הגספת לך עתה יגון על
מכאוביך

מבאוביך וכחול ירכו עצבותיך . גם פה לא עשית מאומה כי
אם למחר להחיש זרעך כי ישגשג ובוסי גומל יהיה נצח השורק
אשר נטעה יד אלוה בין פלגי לבבך . ישנן עזותי סער
וסופה בין ימי חלר האדם אשר בנפשו יצא או לקראת נשק
עם צכאות האמת וגרודי התושיה . למי אוי למי אכוי לאיש
אשר לרוח זלעפות תשוקותיו יפרוש גם חכמתו , ואל בינתו
בשוכב בראש חבל ישען ללחום עם משכרי מים הזירונים כי
גאה גאו . אנכי אנכי חליתי וידעתי יד המלחמה הזאת כי
עזה כמות , ולמען הצל נפאך מרדת שחת , אמרתי אין
טוב כי לקוח אקח המאמר מעל עיניך , למען תראה כיום
הסער המתחולל על ראשך כטום בואו בתגרת ידו כי קשתה
בשאל , למען תביטתו מרחוק ותחלין חושים לנגדו בהיות לאל
ידך —

בעודך באכך רטפש בשרך טנוער , בעוד גו ורוח
יחדיו יעו כתאומי צכיה , עורקך לא ישכנו ועשו קציר
במו נטע , לא שזו מסערות הדאגה , לא הושמו בסד
קכרות התאוה . יפה אף רענן כתומר מקשה שחול על פלגי
מים אוי ראיתך , יפוזו ורועיך ואצבעותיך לקרב הנורא הזה ,
אשר , אם תלבש גאות ותחאור עוז , במשכנית מכטחים על
מי מנוחות לבסא יושיבך ושכבת ואין מחריר . בעיד עיני
האמת והצדק לא עור שוחד הכצע והמרוצה , שניהם נכרים
לך , עוד לא השתעשעת בין ברכיהם ולא נדרפת מנהם על
צווארך , על כן לא תהדר פניהם גם לא תקים ולא תטור
להם . מצעדי רגליך עוד כאילות עמדו על במתי הישר אף
באין שכת מוסר ומשענת תכחה להוליכך נכחה , כירוח
מבינתך נחך לאט בין רנשות צחצחות ורעיונות טזורות
בוהב . — יופיות בחלי בחם הטכע ויפעת הוד צלמך עוד לא
הוללה . את מה אדאג ואירא להרום הבניה עד היסוד בה , אם
נפשך 5

נפשך לא ירחה אבן פנתה עליה . עודני לא אירא מקולך
ומהמונך לא אחז , גם אם תעתיר עלי דברוך כחול הים :
ידעתך , כי ממקור זעפת לב נעורוך נבעו , ידעתך מאשר
תדעך נפשך . — — —

הוי נושה טובה ! האתה חנאן הבינה ? תשיותמחה
מוכרונך כל המזכות והחסדים אשר עשתה עמך ? — הי
נפשי ! אף לו ידעתי כי תשמור רגלך מלכד וכל עוד נשמת
שדי תחייך לא תפול במהמורת התפונה וברשת השפק , לא
יכולתי מנוע הטוב מבעליו ולחדל ממך דבש התכונה ומתקה
בראותי כי אך לך יאתה . בושתי וגם נכמתי לראותך בחגוי
עפר בשפל המדרגה . — — —

הששון אשר תשאב ממעיני התושיה שוה לך
בנוק מעשה תעוועים אשר חמסתי ממך . עד עולם לא אשכח
אור השמחה אשר הציין סחרכי עפעפק כאשר הסירותי מסוה
הערפל מעל פניך . ועתה אולי התאכבו הגיוני שרעפך על
גאות עשן התבערה אשר הציתה האמת
על מזבח לכבך המהור ותיקד עד שאול תחתית עד כי בלהות
חזיונות נוראות יבעתוך — אל תירא בני ! הנני להתחקה על
שרשי הליכות נפשך , למען הבעה מבוע שאגותיך אשר כמים
באין הפוגות יתכו . הן מעודך כתוב כתבת עלי ספר
מזמותיך אשר הבשילו אשכולות בכרמי כליותיך . שלח נא
לי מגלת ספרך ואשימה עיני עליה ואחריכן אשיבך אל נכון .

מכתב ד

יואל אל רפאל

היום בבוקר הפשתי באמתחת מכתבי יד , ואמצא
רעיוני לבבי משוחים עלי גליון ישן נושן , אשר צרתי בהרט
רוחי

רוחי אשר החל לפעמני בעתותי אשרי , כאשר לבשה נפשי
באות אלהים , בסוד אלוה עלי אוהל לכבי . רפאל ! מה מזור
המכתב הזה לעיני ונכרי להגיוני רוחי עתה ! הנהו נותר
בסוכה בכרם אחרי חלפו הנוצרים , וכמלונה במקשה אחרי פני
כל פרח קבצו פארור . דוראי חכמה וחקרי בינה אז בקשתי
ורוחי הבווער באש הדמיון חזה לי בשפתים דולקים משאות
חלומות שלהבתיה . חמותי ראיתי אור ונחת שלחן נפשי
מלא דשן .

אך מה — ! אתור ואדרוש אחר חוקות נשמות עשה
אלהים ורוח מלפניו כל חי יעטוף — אעלה אבר בנשרים עד כם
שדי — ועוד לא חויתי דעיאף אני : מי הוא ומה שמו — ?
הלא מטוה רוחי קורי עכביש הנהו אם צבאי הגו ישפכו
עליו סוללה מגבי חוטר ואבני עפר ואפר ! — קרא נא במגלה
הזאת ! לו חפץ בידך יצלח לפחת רוח חיים בעצמות דברי
אלה היבשות כחציר גנות , להעיר רוחי מתרדמתו , להחלימהו
ולהחיהו מערמות עפרו . אולם לשוא — עוז נפשי נדרכה
בנכבי מצולה עמוק עמוק , עד כי גם יר רפאל תקצר להוציאה
למרחביה . —

מחזות אל אשר חזה יואל

התכל והאדם.

התכל כולה היא רעיון אלהים אשר עלה במחשבתו
תחלה טרם חוללה ירו הארץ והדרים עליה. עתה אחרי אשר
מחשבת אלוה הפכה כרוח פיה קוי תוהו ובוהו לעמודי שמים
וארץ, ומרחבי החלד השתרעו על אותות מצבע אלהים באחונה
תארם בחידות אדבר כמעשה ידי אנוש אמן — השכל, סגז אל
עליון לבנו בכורו האדם, חובב את נפש כל חי משכיל לצלול
בדכיות מי תהום רבה, לחפוש באוצרות התולדה שרד אלהים
וששר החוג אשר חג הכורא בחרט אפע בטמם הרים יולרו,
לדרוש אחרי אפני המכונה איך יסוכו גלגליה, לתור אחר
אחת לאחת למצוא חשבון יצורי הכניה והנזרה איש איש בד
כבד, למצוא פשר חוקית מראות הבריאה מזה מול מזה,
לערות מקור המכנה עד היסוד בו, עד כי נבעו מצפוני עמודיו
ויתירותיו קרשיו וקרסיו.

ועתה כל עמודי התולדה ואבני פנתה אך על אדני שכל האדם
ומסדות בינתו הטבעו. כל אשר תחת השמש לא יתן שמחה
בלכי כי אם כאשר יגילו לעיני בספר חותם תכנית אל אלהי
עולם. כל אשר עיני רואה סכיבותי תחת תכלת יריעת השמים
מפוזר ומפורד על רצפת קרקע הארץ, המה תמונות — חרט
מכתב רוח ונפש בטוני, כל חוקות הטבע ומשפטיה המה
אותות כתובות בספר שדי מקראי קודש האדם לספר בכור
אל, לפאר מרום מקדשו ולחזה דעת אלהים בארץ לרעהו —
והמכתב סכתב אלהים הוא, בו ידבר עם האדם וחי, ובו נדברו
יריאו

ירואיו איש אל רעהו ויכתב בספר הארץ לזכרון . —

נוגה הצדק , כתם זו האמת , חן הסדרים בכנות
הבריאה , יופי השלמות , כל אלה תבואינה בשמחות וגיל
בהיכלי לבבי , כי יעמידוני על מרומי במתי החרש והחושב ,
אבי כלילות יופי האלה : כי בם אביטה כמו בראי
מוצק דוח החכם המרחפת על מלאכתו אשר עשה : וברגיו
כי קרוב הוא אלי , ונפשו נקשרה בנפשי בתקות חוט
חכר המשוך עלינו מרוח ממרום , תגלנה עצמותי ותפרחנה
כזית רענן .

כל חדש חחת שמש האמת , פלם כובד הגופות , מרוצת
הדם בשקתות רהטי העורקים , מרוץ הטבע לפי שיטת
לינעאוס , לא נחשבו בעיני רק כמו דברים עתיקים הנמצאים
בחרבות הערקולאנוס — גם שניהם אינם כי אם הנלות נגלות
רוח דעת אלהים האמון בחבי התולדה . — פה אל פה
אדבר עם שוכן עד מרום וקדוש כעזר קנה התולדה אשר
ירכס צמיד פתיל בין בורא לנכרא — אכירח רעי החושב
בתכונות יצורי כפיהו .

אם יש את נפשך להתענג על אור בהיר , רפאל
יקירי , השב צל חקרי לבך אחורנית . לכל תכונה והכשר
בנשמת האדם תערוך דמות בתולדות היצירה אשר פיה
יקבנה בשם . לא לכד חרשים חכמים ומשוררים , אך כל איש
אשר נתן אלהים רוח חכמה בלבו לחשוב מחשבת , להרות
רעיונים וללדת עשתונות , אך מאוצרות הטבע דלו דלה .
לאדם חרוץ סאמן ידיו יקרא מלא שלהבת אש , הזמן נכנה
נהר שוטף בתאמן גליו , הנצח במחוגה נתארהו , דבר תעלומה
חושך ישופהו , ובסא האמת על מרומי קרני השמש ינתן .
האמנתי

האמנתי כי אדבר : גם קורות נעימות הנצח על דברת רוח
כני אדם העולה היא למעלה נסחרו בחגוי כפים ועפרות
הבריאה ונגלו לחכם עיניו בראשו . האביב השב במרוצתו יוליד
הארץ והצמיחה נטעי נעמנים ונצני חמר , יגיד לי פתרון חרת
המותה ובל אירא ואיצר פן אישן המות ועד בלתי שמים לא
אקוץ ולא אעור משנתי . הסים , אשר בימות החורף ישכב
וירדם בירכתי חצרמות , ובהגיע תור האביב ייקץ כגבור
מתרונן מיון וישוב ויחי ; תולעה , הווה נדהמת בחיק ארוגת
קוריה זוחלת על גחונה , ועד ארגיעה תפרוש כנפיה ותעלה
מרום שמים ; המה יתנו עדיהם ויצדיקו מקוה רוח האדם ללכת
נתיבת אל — מות .

מה נעים ומה יקר לי עתה כל ! עתה , רפאל , חי
חי הוא כל אשר סביבותי . אין מקום ציה ושממה בכל
מקום אשר אזכיר גו — מבשרו אחזה אלוה . בכל מקום
אראה סאון סאון רעש החיים , תקונן המחשבה בחדרי עליתי :

כמקום אין שם קבר יכיל שארית בחיר האלהים , במקום
לא אראה המות ישוב ויפרח בעדן גו אלהים — הלא לא
יסוף קול שדי הומה באזני מבינות למעשה ידיו ומלאכת
אזכעותיו . ועתה ידעתי תורת חסד על לשון חכמים : עיני
ד' משוטטות בכל ואין נסתר מאל דעות .

דזיון

כל הנפשות נקשרו בשלמות ונצמדו כפתיל כליל
תכלית . כולנה — אין יוצאת מלבד הנתעה בשוא —
נכספות היות לאל ידן החוקה לעשות מופתים בשמים ובארץ
להגיד

להגיד לעם ועם כח מעשיהן , להודיע לבני אדם גבורותיהן
ונפלאותיהן : כולנה משתוקקות לעשות גדולות ונצורות לז
שערום ימות עולם , לאסוף בחפניהם כל כלילת יופי , לספח
כל טוב ומועיל בין ארבות זרועותיהם , לרשת כל נעים לנחלת
עולם .

רברים יפיפים אמתים נשגבים ונעלים נחמדים למראה
ותאווה לעינים , לנו הם לנחלה כרגע הסובב תסוב על צירם בבת
עפעפינו , ומודשה עתית במעט קט נהיו לנו . תכונה נפשית
אשר תזודע לנו באחר תדבק ותסתפח בנו . נחנו בעלי
הצדקה אבות התושיה , אומני האמת , ונוחלי האושר , ברגע
אשר נטוה במסכת השרעף חוט עשתנותינו , ונרכס חחי
שרשרת הסעיפים על אודותם ועל הוד קרני יפעתם . נפשנו
תשתרג ותסתכך כמו והיו לאחדים .

אל תניא ראשי בשחוק פיך , ובלעגי מעיג אל תחשוך
גיד ששזי . למוסד מוסד אשים האבן הראשה הזאת , ועליה אקים
בארמון מכצר דברי האחרונים ואך כאשר גם אתה חסמכני
בימין צדקך תרהיב בנפשי עוז לבצע את אשר יזמתי .

קול רגש פנימה מדבר אל איש ואיש כזאת מדרר ,
משכיזת לבבו : ראה נא אבי גם ראה ! עת נשתאה ונשתומם
על פעולה נשגבה , פליאה דעת , גבורת רוח עצמה , הוד
מעשה חכמים — האם לא נתהלך אז ברגש בכתי נפשינו
לאמר : גם אנחנו לא נופלים מנהם מעשות כדבר הזה — לו
אנהו אלהים לירינו ? האין זאת ? הלא תענה בפנינו חכלילות
לחיינו האדומים כתולע לשמע קורות כאלה , כי אז לבשת רוחנו
גאות ונפשנו תדרוך עוז רום שחקים — ? כי ברעש ורוננו
נגמא ונשתה בצמא עמים נהרי נחלי דבש התהלה אשר
יזרומון ויביעון שפתות השומעים דבריני מספרים עוזו עושי
תושיה ולאמונה גברו בארץ ? הן גם כל עצמותינו ויצורי
גויתינו

גוייתנו , אשר בלי דעת ישתוו ויתדמו בתנועותיהם במצבם
ומעמדם לתכונות האיש הנפלא אשר יסופר מגדלו וגבורתו .
כל אלה עדי אמונה ושהדי צדק כי נפשנו נקשרה בנפש עושה
פלא הלז והיו לתאומים .

עמדת פעם בסוד קהל ועדה מקשיבים ושומעים אל איש
מספר גדולות ונצורות מאדם גדול , נורא עלילה , זר מעשהו
ונכריה עבודתו ; הלא ראית איך המספר ישא נפשו אל קטורת
הלבונה אשר יושם מאנשי הקהל באף הגבור . וישם על ראשו
זר התהלה אשר לא בעבורו ידי השומעים קלעו ק' ובעת היית
אתה המספר הלא התעית כנפשוך והשבעת לכך תעתוע עונג
בוה ק' זכור תזכור , רפאל , המצה והמריבה אשר עליו על
מוקדה בני ובין ידי אלופי נעורי על דבר מתק שפתי חכם
או שיר נעים על אוזן שומעת , למי יהיה המשפט לקראם
באזני העם ; ובסתר לכבי ידעתי היטב , כי רק בעבור כתר
התפארת ונזר התהלה , אשר יאצל מרוח החכם המפיאר בשער
בת רבים על ראש המגיד עלילותיו בקהל רב , עצם
הריב בינינו .

אחת היא על כן אמרתי , כי האיש המתפצל ומתרגש
עד מהרה בקרב כליותיו ולב עמוק ממעשה תושיה ועבורת
צדקה אשר שמעה אזנו ותכן לה , אות נאמן הוא כי בלבו
יקד יקוד רגש קודש בעד משפטי צדק ודברי מישרים !
ונהפוך הוא , כי לב מלא סיני רשעוכם גם עינו כעליו השעו
ואזניו כבדות להשתומם ולהתענג על שמע דבר יפה אף נעים
בעיני אלהים ואדם .

הן ידעתי מזמותיך עלי תחמוס , כי לא מעטים המה
האנשים הנתעבים והנאלחים מכית ומכחוך ; וככל זאת ישאו
לבכם אל כפיהם לטעום חיש מהר בפעם בפעם צוף מעשה הצדקה
והתושיה; כי גם בלב הנשקע עד ציואר ביונהרשעה יצמת פעם שורש
פורה רגשות עד נית : כי יש אשר גם חלש ידוע חולי וחדל
אישים יאמר בלכבו גבור אני ללכת בגדו לות ובנפלאות :

ידעתי גם ידעתי כי המשורר הנפלא האללער ,
אשר צועה ברב כוחו לחסיד בסוה ההוד ולנצל עדי ההדר
מעל פני הככור המדומה , ובאמת ישב באיחזן קשתו על
ראש בתי החכמה — ידעתי כי אף הוא לא ירמוס בטיט
חוצות ציץ פחה אם ינחן על מצחו . אף גם זאת ידעתי גם
אני , כי חכמי חרשים ונכוני לחש יתעטפו במעטה נפשות
הענקים אשר יספרו גדולות מעשיהם , או יכתובין בספר או
בעט ברזל וצפורן שמיר בצור יחצבון — אמנם אדר היקר
הזה לא הרבה יעטוף ממתים מחלד ולא יאריך ימים על
אנשים רבים חלושי הרוח , התעיף עינך בו ואיננו ,
ולעומת שבא אך ברוב שרעפי הדמיון בקרבם כן ילכו בלי
חמדה , וכאשר יחנו רק במלאת הדם על כל דותיו כן
יסעו כחלום חזיון לילה ומאומה לא ישאו בעמלם ; אך יותר
מקדם קדכתה למעצבת תעצומות התשוקות ישכבון וילחכו
עפר תאוות עולם , כי כן הורה הנסיון , כי האויל השב
לפשוע ככלב שב אל קיאו רשעו כפול יהיה , ואחרית חטאתו
ישגח מבראשונד ; כי חמרים יד בממלכת הצדקה תלחץ רגלו
במועקת הנוחם אשר יוחל כנחש ועקרב בין מסלות לבנו ,
ויבלג על יגונו רק בין זרועות חפשע אשר ימכר לו לעבד
עבדים לצמיתות לא יצא חפשי .

לכני ידמה כי עתה אתה הראית לדעת , כי
מדי זכור נזכור תכונה . אחרת יחמו מעינו ונכריבנה בון שתילי
כרם לכבינו ; כי מדי דבר נדבר ונעורר רוחנו על איזה
מכלול יופי נירש אותו לאחווה ; כי כאשר יטב לבנו ותתענג

בדשו נפשינו על מחזות אמת יופי צדק ותושיה , כי אז
נכתירה ראשינו בעטרת צבי הפארים והקשורים האלה ,
עשרנו מצאנו און לנו :

הן נשכיל ונשיג במדענו אל עליון , הכמתו
הנשגבה , טובתו והנפלאה , צדקתו הנאמנת לעולמי עד —
אולם רעם גבורותיו לא נתבונן , שגיא כח הוא ולא נדע, ויהי
בעלות על לבנו להשמיע רב כוחו ותעצומות עוזו , אז
נארוג במזמורינו חוט המשולש : אפס , בצותו , ויש הכל
תהו ובהו — ויאבר אלהים : יהי אור ! — והו אור . לו
יעצור כח שכלנו להכין גידל כח אלוה ועוזו , אז כמושב
אלים ישבנו : ונחדל מהיות אנוש אנוש קביר כסעיף הארמח .
ועתה כל מפלול כל שלמות אשר תמצא קן
לח בין ענפי שעיפי , לי היא למורשה , אשמח ואשיש בה
אני לבדי , כי לי היא ואין לזר אתי ; אחפון בה , כי
אהבת נפשי אאהבה : כלילות כל יופי כפאר התולדה לא
יעדה בנתם אופיר גופות חומר וגוי עפר ואפר , רק על
ראש הנפשות ינוסם אבני הנזר : אושר הנפשות והצלחת
הרוחות אך בשלמות היצירה ימצאו . —

אבקשה טוב ושלוים כל הנפשות אך למעני , כי בשלומם גם לי
שלום , ומי יחוש מאשרם הוין ממני ? — הטוב והאושר אשר
יעלו במעלות רוחי אך לי המה ; לכן כלתח נפשי ונבספה רוחי
להגדיל האושר ולהאדירו ולהעמידו על כמתי גבעות עולם —
אחפון לנטוע פרדו אושר בכל ערוגות נן הארמח , כי לי
הוא ואך אותי ישביע גיל וששון . כל יופי כל נשגב אף נעלה
אף נעים , כל נחת ודשן אשר אנרא סכיבותי , אך

לי ולמעני יצרתיו אף עשיתיו ; ואם אחטא להם והמעשיתם
בזדון לבי , והייתי אני חוטא וחחסור — אני ולא אחר אקבל
את הרע . אשמה אלי גיל באושר אחרים כי אשיש באשרי .
החפץ באושר אחרים גקרא : גומל נפשו איש הכיר .

אהבה

עתה , רפאל יקירי , עתה אפקחה עיני ואביטך
במכוני בחים צח עלי אור יקרות . עליתי מרום הפסגה . ענני
ערפלו עכי עלטה נפזרו וגפרדו בדונג מפני אש . רגלי כמישור
בר נרחב פורה דוראן שעשועים ונצני ריח תעמודנה . אור
שמש כהיר בשחקים צרף וזקק שכעתים הליכות נפשי
בקודש .

האהבה — מחזה הופיפיה ומראה הנחמדה
בתוך נפש חית הכריאה , קשר האמיץ והחזק , כמו ברזל
עם ברזל מצפון , במשלת הנפשות , מקור מים חיים
קדושים , בו מתקדשת הנפש מטומאתה ותשא אברותיה
שמימה , ובו תרחיץ התושיה למשעי ותמריא רום שחקים —
האהבה תומכת כפה בפלך לטיות ולאדוג תקות חוט החסד
ועכיותות הורירות המחברות ומשיקות נפש אל אחותה , על
הדרך אשר זכרנו , ידה שלחה נכושור לרקום מרוכסי
מכלולי השלמות , חרצונות לב כרעתו בחכלי אדם , תמורות
בשרון יקום בגבורות ימין זולתו .

אם אשנא , אביא ריון בגפשי לחסור כעצמותי ;

ואם אהב, שכי שכתי נפשות לקחתי והיו לי. נשוא עון
עמותו וכסות פשעו כמסכת האהבה הוא מצוא בלי יקר
איכר וגאול ממברת אחיות נהלתו — השונא עמיתו ואיש לא
יאהב, הוא טורף נפשו מעט מעט; יאזין מסכן וחדל כח
כמו האוהב אך נפשו ואחר חותו ובצעו יתור.

זכרתי ימים מקדם, כאשר חמק רפאל מבינות
לזרועותי הלף ועבר, גשפכה נפשי עלי בכיתי רב ככי כי
נאכל חצי בשרי.

כליל התקדש חג ירירותיני, כאשר נאחו ונפשותינו
בפעם הראשון כסבך להבת שלחבת האהבה, אז שפכז
בחיקי כל רגשיך הנעימים, וכל כלילי שלמיוחד נהלתי לי
למורשת עולם — יקר הוא כעוני כי אאהוב אותך מאשו
אהב ממך, כי באהבתי אותך צלחה עלי רוחך, ונהפכתי
לאיש — רפאל.

מי פחרצופות אהבה רבם לבותינו ?
בעבותות ירירות מי משך נפשותינו ?
הלא תועפות שדי רגש שלהבתיה !
בין זרועותיה רפאל. הנני הפשי .
רוחי תחגור בעוז הליכות נפשי .
אדרה בין שרפי - אל עד כס יה !

האה ! האה ! אהבת נפש אהבתיה !
לדוד ורע מרכבות אלפים הקרבשתיה
מאלפי רבבות נפשך בעיני יקרה
בהמיר

בְּהַמִּיד אֶרֶץ פֶּלֶב מִשְׁפְּרֵי תְּהוֹמוֹת תּוֹרֵהוּ
בְּמוֹט הָרִים וּנְכֻעוֹת פְּעֵי אֲבְנֵי כוֹהוּ
לֹא יִרְא לְפִי נַפְשִׁי בְּנַפְשֶׁךָ נִקְשְׂרָה .

בַּת - עֵינֶךָ תִּהְל אֹר תִּשְׁלַח קֶרְנִים .
מִשְׁמַחֵי לֵב וּנְפֶשׁ מְאִירֵי עֵינִים
חַן - הוֹד תְּמוֹנָתִי בְּשִׁפְתֶיךָ הוֹצֵק .
מִהֵדֵר בְּכוֹד נִגְדֶךָ הָאֶרֶץ הָאֵרָה .
צְפִירַת תְּפִאָרָה הַתּוֹלְדָה מִעֲטִירָה .
הוֹדֶךָ אֶרְאָה בְּשָׁמַיִם בְּרָאִי מוֹצֵק .

רוּחַ נִבְאָה תְּרַעֵיךָ בְּעַמְּכֶם הַדְּמָעוֹת .
בְּחֵק תִּדְרִידוֹת יִשְׁתּוֹק זַעַף הַתְּלָאוֹת .
בֵּין שְׂרֵי הָאֲהַבָּה יִשְׁבַּח רִישׁ וְשִׁבְר
הֲלֹא אֵף רָגַשׁ הָעוֹנֵג מֵאִין הַפְּגִיָּה
רַפָּאֵל . בְּחֶרְבִי עַפְעַפִּיךָ בְּנַפְשׁ נוֹגַח
יִשְׁמַח אֵלַי נִיל יִשִּׁישׁ בִּי יִמְצֵא קֶבֶר .

לוֹ בּוֹדֵר חַיִּיתִי גְּלֻמוֹד בְּלִי יְצוּרִים
נְשַׁמַּת חַיִּים הַפְּחָתִי בְּכַפִּים וְצוּרִים
בְּבֵן יִקִּיר תְּכַקְתִּימוּ בְּרַע וְאֵח נְשַׁקְתִּימוּ .
בְּתוֹעֵפוֹת - רוּם שָׁמַיִם מְרָה צִרְחָתִי
הַהֵד הַשִּׁיב נַפְשִׁי בְּדַבְּרוֹ שְׁמַחְתִּי
עֲצִי יַעַר סַעַר וְכוּפָה יְדִירִי הַשְׁכַּתִּימוּ .

הָאֲהַבָּה לֹא תִמְצֵא קֵן לֹחַ בְּשֵׁתֵי נַפְשוֹת שׁוֹת ,
אֵךְ בְּנַעֲרֻכוֹת זוֹ לַעֲנֻמַּת זוֹ . תְּעִלּוּזְנָה כְּלִיּוֹתִי כִּהְכִיטִי רִגְשִׁי
לְכִבִּי כְּחִלוֹנֵי נַפְשֶׁךָ כְּמִים הַפְּנִים לַפְּנִים , אֹלָם כְּאִיל אֵל
אֲפִיקֵי קָרִים וְנוֹלָם תְּעִרוּג נַפְשִׁי אֵל רִגְשִׁי . יֵה אֲשֶׁר לְךָ
וּלֹא

ולא לה היו למנה, משפט אחד וחוקה אחת לידירות כהדר
כבודה ולאהבה כופעת קדשה. דעסדעמאנא חרבה והענוגה
אהבה אהבה עזה כמות את דודה אטהעללא על אשר הערה
למות נפשו וינצל; והאיש אמיץ לב אטהעללא חשקה נפשו
בה בעבור הדמעות אשר ירדו עיניה עליו. —

ישנם רנעים נפלאים בימי חדרנו, כי יפחחו
שערי לבנו, לחבק ולנשק כל פרח נעים, כל בוככי מזרות
הנוצצים ברקמת יריעת שמים באבני ספיר משוכצים כטכצת
זהב כופז, כל רמה ותולעה זוחלי עפר כפות רגל, וכל
רוח מעופף על אברת דמיונינו — נפרוש כפינו לרבק בין
זרוצותינו הררי עד ולהשכיב בחקנו התולדה פילה כמו עלמה
אהובת נפשו: בנת לרעי, רפאל יקירו!

מי האיש אשר עטה כשלמה אורה והתאזר
בשלמות תכונות נפשו, עד כי יהיה לאל ידו לאסיף ולקצץ
מארבע כנפות התולדה כל כלילת יופי, כל נשנכנעים, כל
טיב ומועיל, כל תכלית ושלמות, והיו לאחדים בידו ולא
יתפרדו, שהוא הסר מעט מאלהים ולא ארחק מבסא כבוד
שדי יעמוד. הכריאה כולה אך בחרו קרביו תתלונן וכצל
מחקרי נפשו ומזמות לבנו תחסת סלה. מי האיש הולך
כרגש במקדש התולדה לאהוב כל בני האדם, לו לכדו הארץ
נתנה ואין לזרים אתו.

חקרי לב עת חיה — אירא ואיצר — יצאו בחרב
לקראת לקחי הזה וישימו לאל דכרו אלה. רבים וכן שלמים —
אשר צר חדר לבכם הקטן מהביל מוקרת האהבה הנקית —

יתנו בקולם יקראו בלא ויריעו על כח - האלהים יוצאת
הלצי רשפי שחק, ומנו נפש האדם הלאה כבו דוח יגרשיה,
יש'מו אש זרה על מזבחה, ימהו כחב אלהים היום אשר ברוח
כל אדם יחתום, וימירו בכור נוגה החשמל הזה בתכנית יליר
השואל, יצד לב אדם רע: בצע והות נפש (איינענוטין)

המה לא ידעו אהבה לא יבינו ירירות, בחשכה
יתהלכון, ע'ב חשיאו נפשם להעיב בצלם שכלם מחזה -
אלהים המתהלכת בארץ לאשר יושביה: אוהבי בצע ודוברי
הות נפשם (ענאאיסמוס) ! את אשר תקצר ידם יאכדו מכלתי
יכולת גם ליוצר אור ובורא ארץ אסירי כור בככלי ברזל
ישקשקון ויצלצלו בגחושתיים למען לא ישמעו קול יוכל
החפשית העובר ברנה בקרב כל מחנה התולדה !!

סויפט, אשר שפך בחמתו די בזיון וקצף על
אולת בני האדם והפשיט אדר היקר מכויר היצורים ופרעה
לשמצה ורופי לעיני השמש, ועל עמיד הקיקלון אשר הציב
לבני אנוש הקיק שמו למזכרת דראון עולם - בכל אלה לא
הלם ומחץ רקת תולדת האדם במקנת פיו ויתר לשונו כמו
נעוילב ופתלתלי רוח כאלה אשר יאמצו יד עכלם ויפוזו
זרועות בינתם - הצוערת עקלקלות - לחושיב כן האמה:
הות נפש (ענאאיסמוס) על כסא מלכת השמים - האהבה.
האיש אחד יחטא ואשם ביקר האהבה הצרופה והמוקקה,
ועל כל ערת בני אדם תקציף ותתחמק משכוב בחיקב ? -
הנני מאמין באמונה שלמה ברוח נכון ונפש חפצה כי המצא
תפצא אהבה ישרה תמימה ונקיח מכל סיג בצע וחלאת אש

זרה וחות נפש. אכדתי ותמתי לגוע אם יש בלשוני עולת
וברחי שקר; אפונה באלהים; אשפוק בהשארת נצח, ומזיה
אפיקי הצדקה ארפה, אכרה תוחלתי, נואשה תקותי, אם
גזה האמונה באהבה הטהורה ונכרתה המשענה בצדקותיה.
אישתאוהב אך נפשו הוא עניח סוערה בלבב משברי התולדה
רחבת ידים הגדולה הזנוראה.

השלך נפשו מנגד

אולם עינינו, רואות כי האהבה הסבה קירות
פליאית דעת, אשר, כפי השקפה ראשונה, ילחמו מול עצם
תולדתה ויענו בחשה בפניה.
דעת לנבין נקל כי איכל להגדיל ולתאדיר אשרי
בהקריבי פרי כוחי וראשית אוני על מזבח אושר אחרים —
אך מה בצע כרב אשרי אם יקוד האשה עד אכרון חיי יאכל
ובדמי ימי אלכה בשערי קבר ?
ובכל זאת שנות דור ודור הורו לנו למאות
ולאלפים זבחים ועולות כאלה — וברגשי נפשי נשבעתי כי
עד ארגיעה אחרף נפשי למות למען הצל חיי רפאל, אם מנגד
לו תלויים יהיו, ובזאת אתענג כעל כל חלב ודשן —
ועתה איבכה יוכל המות חמר והנמהר המאבד
ומבלה כל לחוסיף עונג ונחת על סך תענוגות בני אדם ?
איך ארכה כבוד אשרי ואעשיר רכוש נפשי ממלקוח
המות אם עתה לעפר אשכב ואינני ?

אמונת חיי נעימות הנצח בימין אל שדי תשים
מעקשים האלה למישור — אולם תכסה במשאון צעף ערפל
יפעת נוגה מחזה אלתיים הזאת . האהבה — נקית כפים
וברת לכב , תקרא צא ! צא ! אל עבודה אשר תחיה בעליה
בהודלת ענר טוב כימים יבואו .

לכן שעפי ישיבוני כי יש תושיה כלכות בני האדם
אשר תדבר על לב אדוניה , תפתחו ותשיאהו להקטיר רוח
הייו על מזבח האהבה , אף בלי תקות השבר בסתר עליון
אהרי ביהו .

הן אכנה זה לבד כבר יקר הנהו בנפש האדם
להחליף ולהביר תענוגי עת היה אשר בעיניו יראה בכוס רויה
בטוב ד' בארץ היי הרוחות אשר בהלך נפשו יחזה — וזאת
המדרגה הכבודה בין שולכי סולם הות נפש — ככל זאת כרחוק
מזרח ממערב גדול ורחב מסך המכדיל בין הות נפש ובין
האהבה , ולא יקרבו זה אל זו כל ימי השמים על הארץ :
הות נפש תחזק משברות כטרת מגמתה במחוגת
קרבה לא תראה החוצה ; אולם האהבה לקצות הארץ תביט ,
ואל שערות אושר התבל ומלואה תקלע אבני חן וצדק ולא
תחטיא . אהבה תשתעשע באחדות , והות נפש התענג
כבדירות . אהבה תומכת שבט הסד בין אזרחי ארץ הפשית
הישרים בלבוהב ; הות נפש תנופף בעים רוח זלעפות לעשוף
ולכצוע בשב ברזל על ראשי אומללי יושבי ארץ תלאובות .
הות נפש תזרע למען תקצור , תטע כי תקו לעשות ענבים ;
אהבה תטע שורק ותכצור שמיר ושית ותחת חטה יצא חוח .

הארהבה חיונת ונוהנת בנדבת לבר; הות נפש מלוח
בתרביית —

אחת היא לפני בסא משפט האמת, אם ישא
איש את נפשו או השכר הברוך בעקב העבודה, או אם יקוח
להצניף ראשו בעטרת צבי במרומי שמים — אחת היא אם
פעולת השכיר לא תלין עד בוקר או אם תהמהמח עד יום
המחרת.

שער בנפשך, רפאל, עבודת צדקה אשר תיטיב
ותגמול הסד לכל יושבי חבל להם ולדורותיה עד עולם ועד
אחרון על עפר יקום — אולם מעשה ההושיה הזאת תחרון
משפט מות על בעליה, ואיך בדמו תציץ ציץ ישע ותגמול
פרי צדקה. ועתה המצא ימצא ברעיוניך איש ישר וצדיק,
בקרבנו זרוע רוח הככה בהירה כצאת השמש כגבורתה;
ובלבנו מתנוססת נפש טחורה משוכצה כאבני ברולח האהבה
חנוצצת ומזהירה בכל חדרי בטנו. והנה עלה על רוח הקדוש
חזה מחשבות רמות ונשאות על דבר מעשה הצדקה אשר
דברנו ממנה — — במחזה רוח אלהים יראה ויתבונן כל
תמונות האושר וההצלחה, אשר יברא בתעצומות נפשו,
כפזות ומכו כרות לעומתו לכו המהור ירום ונשא וגבה
מאוד עד למעלה ראש, ידמה וישוח ההוה כול העתיד —
זח לעומת זח —

ועתה אשאלך וחשיבני: היתמהמח האיש הלוי
כמעט רגע מחקריב נפש היתו כליל על מזבח הצדקה? היבחר
עד אשר ישקיף וירא כעד ארובות הקותו שכרו בעולם
הבא? — סך גדידי רגשות קרושות האלה הסוערות בקרבנו
בנחמת ים לגליו, ישטפיהו בשנולה משבריהן, התיבנה
עשתותיו

עשתנותיו, יחליפותו וימירוהו ולא יכיר עוד מקומו, שכוח
ישבה נפשו עניניו וכל חפצו לא ישוּו אל פרי הצדקה אשר פעדה
פיה לכלי חוק לבלעתו, ולא יודע כי בא אל קרבה. מתי חלד
אשר יאשר עם רגבי רוחו כמים עם הערסה ידובקו וכמוהו
כמוהם אשריהם. אגל טל היתו בין גופות המאשרים האלה
בעיניו כמו רכיס דם נרפש ונדלה בנו אדם, אשר עד
מהרה יזהו החוצה למען הכריא הגו כולו.

אלות

כל מכלולי השלמות לביניהם הנמצאים במלוא
התכלית אחדו ויתלכדו בעצם אלהים. אלהים ותולדה צמדים
בגדולות ובנפלאות ילכו.

סך מספר מפקד כל הגדולות והגבורות אשר ישנן
בערך אדיר ובמחברת נראה בעצם אלוה, מפוזרים ומפורדים
המה לרכבות חלקים וגזרים לאלפי אלפים מדרגות ומעלות בין
יצורי התולדה, אשר בצלם אלהים נבראה. התולדה
הרשני לרכב כן לשבר אוזן האנוש - התולדה היא אל חלוק
בגדולות אין חקר ונפלאות אין מספר.

כמו אכן זכוכית מקוצעה בפעמותיה, אשר
נוגה ברק לכן אחד יזריח עליו שבעה עינים ונוצץ שבעה צבעים
בערפלי טוהר כמראה הקשת ביום הענן, כן התחלק זוהר
השמל אלהים, לאלפי אלפים חיות הקודש רוחות ונשמות
הרבה אין קץ. וכאשר יתאחדו ויתלכדו שבעה צבעים האלה
ישוּבו לנוגה בהיר ובוהק אחד, כן כהתאסף יחד כל ניצוצות
רוחות החיים, נביט בחרדת קודש תמונת על עליון קונה
שמים וארץ.

תכנית היכל התולדה היא ראי מוצק במראות
אלהים, ומעשי הנפשות המעופפות ומרחפות בין קירות
חדריו הם צבע רקמתים עצומים ורכים מנוגה ברק אל אחד
בתכלית האחדות. לו ייטב ויכשר פעם בעיני רצון שדי
לשבר ולפצפץ אכן זכוכית המקוצעה הלזו, אז יפול ויותץ
קיר מסך הכיבדיל בינו וכין התכל, וכל הנפשות התדבקנה
ותתחברנה להיות נפש חיה אחת שוכנת עד, כל מיתרי הכנור
הזה יתאחדו ויתלכדו ויתערבו לקול אחד, וכל אשד הנחלים
ישתפכו כים האחד, ויהיה ד' אחד ושמו אחד.

תשוקות איתני הארץ ויסודות עפרות הלד
והתחברם זה לזה כראו חומר התכל. תשוקת נפשות כל חי
ותתהברן אשה אל אחותה עד אין קץ ועד אין חקר, יחתו
ויטחו

ויסחו מזה המכריל כין כורא לנכרא ותשוב הכריאה לבורא
תשוקות כאלה חמה בנות האהבה .
ועתה , רפאל יקירי , האהבה היא סולם מוצב ארצה
וראשו מגיע עד כסא האלהים . לא ידעתי נפשי שמתני עולה
במעלה בית אל .

בין מתלעות שנאה נחננו מתים פגרים
בין שדי האהבה בני אלהים ושרים
נפש לנפש שוקקת גרסה לתאבה .
מעל לבוכבי אל מרום פסנת שמים
בין שרפי - יה חשמלים בהוד קרנים
תמוגג תושפיה ירכיב רוח האהבה .

אחוזי - יד נשוקי - פה חבוקי - צווארים
מעפר אשפתות שממה ראש נרים
במקום חוזי - אל בין אראלי שחקים .
במקום עין הזמן והמקום לא ראתה
ברן כוכבי בזקר לאל לו תהלה יאתה
גדרה בהמון חוגג נרוצץ בכרקים .

באין שעשועים רחף אל על מי מנוחות
עד בצלמו עשה נשמות עטף רוחות
בצלם אלהים יצרן עשן פרמותיהו
אמנה הוא אחד אין כמוהו ברום ותחת
בכל - זאת יצורי התולדה אחת לאחת
בכדלה עד שזכנת והיא בערבהו :

האהבה , רפאל יקירי , הוא מתת — תעלומה
משמים , להוציא יקר תפארת הזהב מזולל אכן אופל וצלמות ,
להציל נעימות הנצח משיט יון משחת הכליון , ולהושיע
העלמות והאל — מות מבין מתלעות הזכין המשחית כל
בזעם אפו . —

פריי מחשבות הדברים אשר דברנו כביעצות ודעת

הלא המה :

נתבונן נא ונשימה עין ביפי פרי תואר השלמות , כי
אז לנו נתנה לאחזה . נהרועע ונכרתה ברית עם חזיון אחדות
ותמימות הכריאה , כי אז אחים בני אב אחד הננו כלנו , נזרע
ונפזר בכל סכינותינו : יופי והדוח , נעיבוה וגילה , כי אז
פרי עמלנו כשכחה נקצור וברנה נשא אלומותנו . נחפשה
ונחקורה לטהר לבבנו מכל סיג וחלאה , כי אז תקד בקרבנו
אהבת איש לרעהו ולא תכבה שלהבת הידירות . התהלך
לפני והיה תמים כבוני בשמים , אמר אלהים אל עבדו
אברהם . ויחרד האנוש האנוש וילפת בן האדם רמה ורולעה
מקול חמצוה הנוראה הזאה ; ויוסף ד' לבארה על פי משה גאמן
ביתו ויאמר : ואהבת לרעך כמוך .

חֲכָמָה רַבִּיתִי בְּעֲדֵינוֹת !

שָׂרְתִי בְּנוֹיִם וּמְדֵינוֹת !

שְׁחִי עַל שְׁעָרֵי הָאֱהָבָה !

מִי לְפָנֶיךָ לֵבִים אֱלֹהִים

עָלָה רֹאשׁ כּוֹכָבִים גְּבוּהִים

בְּמוֹשָׁב אֵל אֵלִים לְשָׁבֵר .

מִי הִסִּיר בְּרוּבֵי פְרוּבָת

לְדַט הָרֵב מִתְהַפֶּכֶת

רְאוֹת הָעֵדֶן מִשְׁעָרֵי צְלָמוֹת .

אִם לֹא נִחְיָה בְּטִלְיָה .

הָאִם תַּחֲיָה חֲכָמָה בְּעֵלֶיךָ .

הַגִּם יִפְלְעָדָה בְּיָדַיִם תְּחַפֵּשׂ

חֲנַפֵּשׂ בְּהִיבֵל מֶלֶךְ לְחַפֵּשׂ .

אֵךְ אֱהָבָה בְּנִפְיָה תָרִים

לְבוֹרָא אֶרֶץ וְיוֹצֵר הָרִים

הַצֵּעִיד אִישׁ בְּטִירוֹת שָׂרִים !

הא לך, רפאל יקירי, תורת דת שבלי ואמונת
כינתי! דאלך תכנית יצירי כפי חכמתי! אלה הם תנוכות
ביטעך אשר שהלת בכרמי רוחי. תרגז או תשהק. — תשמח
או תכלם באריגת אצבעות תלמידך — הי נפש! כי הקרי —
לב האלה טהרו וצרפו קרבי, העלו עדי זהב והלי כתם על
עתידותי כפי שני היי.

יוכל היות, יקירי, כי קורי עכביש בריר חלמות
ארגתי. — ההבל, כפי אשר יצרתיה אף עשיתיה אולי אך
רק בשדרות כליותי תלמידך יואל על מכוניה תעמוד כל תמוט
אולי אחרי השליך הזמן אלפי שנים כמצולות הנשיה, וישב
על הכסא אחרון על עפר יקום שופט אמת ומהיר צדק, לדין
הכל בצדקה ויצורי עולמים במישרים, הפקחנה עיני לחזות
תמונת התכל האמתית כלי טיה התפל כקוצר רוח דעת, ואז
תכסה כלמה פני, ומגלת ספרי אשר כתבתי, עלי אח מכוערת
קרוע אקרע לגזרים כהות לא אחמול.

הנה — אנכי אוהיל לעת כזאת וירעתי כי בא
תבא: ככל זאת כאשר תרחק מעשה התכל הנאמנה מתכנית
דמיוני על לוח החלום, וכן כיתר שאת תתענג נפשי בה זכך אניל
ואשמה בהדר כבוד זוה. היגדלו ויגבהו מחשבות אנוש כמוני
ותרבילותיו על מועצות בורא הכל אמונה אומן. התגרע
מלאכת מחשבת יוצר רום ותחתית כחכמתו הנשגבה, ממעשי
העתועיר רעיוני אדם עפר ואפר. הלא אך זאת היא אכן כוחן
חכמתו הדמה והנשא מהשגת נפשות שוכנות כתי הומר, ואך
בזה יתפאר יושבי כשכ. על הגבי אדם קבועים כחגוי ארמח, כי
אף אורחות עקי ק'ות ומסלות פתלתלות במחשבות בני האדם
לא יפילו אור פניו ולא יאפילו נוגה יפערו: כי כל דרכי התכונה
יתעקמו ויתעקשו עד כי יסולו באחרונה אורחותם ויפלו
מעגלותם אל נקודת האמת השוררת בכל מקום וככל זמן:
וכל נהרי נחלי הדעת יפנו באחריתם כשכולת מיטיהם הנאמנים
אל מוצא מעין לא אכזב.

רפאל! מה יקרו לי רעי האמן אשר באלפי
תמונות ותואר בשרד אחר ובמחונה אחרת, ובכל זאת דמות
אחד להנה ותשתוינה אשה אל אחותה! האמן הנפלא,
אשר אדיר ונאור כראהו להתפאר אף אם ימשה על לוח עין
ירקב בששר טיח הפל על ידי צייר בלתי טהיר כמלאכתו! —
ואף אם עשיתי בנפשי שקר בחלומותי וכדברי
אלה — ולו גם לא אפינה עוד כי עשיתי כני אורה האמת, ככל
זאת לא יפלא כי פרי מגמתם לא יהיה ביסר ותוצאותם נאמנים.
חכמי אמת ושוהרי אלוה יגדו, כי כל דעות בני אדם
ומחשבות אנשים תכנינה ותכוננה אך על עמודי ההסכמה,
הנתעה

הנחעה כפעם בפעם נשוא, וככל זאת לא רחוקה הנה
ממטרת האמת: השגותינו חיות בזקקות אינן
תמונות אמיתיות ותוארים צודקים מהדברים אשר
נרצה להשיג, כי אם ציונים הנמצאים בהם
בהם ואשר יגודרו בהמה גם אלהים גם נשמת האדם גם
מלא כל הארץ אינם באמת כאשר ישבנו בערפל עליה קיר
לבכנו. רעיונותינו בדברים האלה הנה רק צמחי מקומנו
כמרחבי התולדה, וזרחי כדור המזרות אשר אהנו שוכנים
בקרבנו. טוח עצמותינו ישוקה מחיי רוח כדור הארץ, לכן גם
הרעיונים אשר בהן ישוטטו לדעת כל הבניה כל תכונה רוח
כדור הזה ישאפון. אולם הנפש בעצמותה קינת על מכונה
ועומדת בכצבה כחומת נחושת כל תגוד וכל הכוש, לא
השנה הפקידה ולא תחליף דתה אף כי שלוחותיה נטשו בין
עיי אבני חומר ועברו דרך הגו והתפרדו לאלפי ראשי סעיפים
ודעות, אם רק חחי שרשרת הקשיהם יתלכדו ויערכו אלה לאלה
דבקו ורוח שקר לא יבא ביניהם; אם אך הציוני נאמנו להמסומני
והתוארים סרים אל משמעת העצמים, וכפי אשר יוסת מבח
החושב וכאשר ישקול יפלים ויערוך רעיוני ההגיון, כן ימצאו
בערך הזה בעצם הדברים. האמת לא תבוקש בהגיון
הרעיון, כי אם כמערכת ההקשים; גם לא תשית לכה להשוות
ולדמות הציונים להמסומנים, לאחה ולאחד הישנה עם
המושג, אך תעשה שלום בין חלקי הישנה, למען לא יעברו
חוקי הדעת והתכונה. תורת הגעאמטריע תעשה לה כונים
וחציב לה ציוני בספר ואותות מתוארים כשרד ויצורים
בחרט עלי גליון כירכתי פנת השלחן, ובזאת תחדור בהיכלי
הכל ומלואה פנימה ומעונית שמי קדם תרכוב.

מה ארמה ואשוח אותות: א, ב, או ציוני:
גם זאת יגיד חובר השמים הלז האותיות לאחור כטרם הכאנה,
יוציא מזרות הרקיע בעתו, ולכל צכא כוכבי מעל כשם יקרא,
ואל כל אשר יצום ילכו.

על מחשבת פאתי ראשו כירכתי בית חומרו תמך
יתירותיו המלח הנפלא המגלה תעלומות ארצות מני חושך —
ק א ל ו מ כ ו ס, להתחרות את זעף ים הגדול והגורא, אשר
לא עבר בו רגל איש מעת גיתו מרחם יצא, לתור ולדרוש
אחר מחצה השנית מכדור הארץ, לאמר לאיים: הנלו. ולאשר
במאפל התהום: צא! למען ימלא ערים ויושבים פני מפת
הארץ אשר כידו כספר נגולה. חפש ומצא הארץ אשר יצר
בחרט אנוש עלי לוח, וחשכנו קים וישר ונאמן! אולם
האם נגרע מאומה מיושר חשבוננו ואמתו, אם עמד רוח
סערה

סערה וירומם נג' המצולה לפצפץ אניתו לשכנים או לגרשהו
הלאה אל ארץ מולדתו ?

כמוהו תחשוב ותחנה בינת האדם, תקום ותמודד
מחרבי מראית עינים כקוי הלך נפש, ואכן הכדיל אשר
בין אצבעות הגיוני הקשיה הטביע במצולות ים התעלומה,
ונפלאות על אל אלים תדבר. אך עוד יחסר האבן הכוחן זהב
חשבונה אם ישר ונאמן הנהו; כי עדן לא שב עובר אורח
והולך דרך בארץ הלוו אשר חלמה, למען ספר לנו קורות
הארצות והערים אשר נגלו לעיניו.

הוק שם אלהים לטבע כח האדם ככללו, נכול וקצב
לנפש איש ואיש. על הראשון נתנחם איש אל אחיו כי חסרון
אחד לכולנו, ועל האחרון יסלח רפאל לילד שעשועיו
יואל כי נער עורנו ובינת נכונים מנו וסתרה. דל שכל
ועני דעת הנני, באורה נטה ללון כרוב מדעים אשר אך
בעזרתם נעשה חיל בחקירות כאלה. על מפתן בית מדרש
החכמות עוד לא דרכה דגלי, וספרי חכמי לבם שוהרי
אלוה לא הרביתי לקרוא.

הן לוייה, כי כליל חמיץ תבן מקסם אליל דמיון
הכוזב תחת בר הגיוני שכל הכינותי מספוא להשביע רעבון
גפשי; כי חשבת סערת רוחי ונהמת לבי, אשר ישאנו
כפפירים במעונות קרבי לטרופ תנוכות תכונות, לרוח דעת
ורוח חכמה מכרום עלי יערה — בכל אלה לא אנחם על
רגעי זמני אשר סכותי להם. לא לריק יגעתי ולא פס כוחי לא
כליתי. עשרתי מצאתי שלל דבר מה לכלילות שלמות נפשי.
ד' בחכמה יסד זאת כלכות בני אדם, כיהתכונה, כאשר
תשגה כתוהו לא דרך, המלא בצאצאי תעתועיה מרחבי
ארץ ציה וכו חלום ודמיון ירעו, שוא וכזב ירבצו ילדיהם;
ותניר ניר באדמת גפרית השקר ומלח הכוזב שרפה כל ארצה.
לא לכד החרש אבן יסולא, אשר ימרוט
ראמות וגביש למען היות להם ברק כעצם ספיר לטוהר, אך
גם לאמן תהלה יאתח, אשר חלוקי נחל לבני נזר
בתנוצצות יהפוך. יפה פרי התואר שוה פעם בנוק חותם
תכנית החומר. הלא ככל חנוך דעת האדם, ככל מצעדי
חקרי לבנו, אמתיים או שקריים, ילך הלוך וקרוב אל מטרת
שלמות נפשו המשכלת, וקץ חוט כל שלמות בפאת מציאות
התכל ירכס. גורל המציאות לא ינוח כיהור על דבר מוכרח
בכל אופניו להמצא, וכי אם גם על דבר הוה כתנאי ותלוי בחוט
האפשרות.

לכל יליד הדמות, לכל בן פורת השכל, מולדת
התכונה הצרופה או יוצא חלצי שכל עקלתון, לכלם לא יגרע

משפט האזרה בכריאה גדולה ורחבת ידיה הזאת . כל הדרי
 התולדה מלאים בגולות עבודות ותנועות מעשה ראש וזנב ,
 פעולות כפה ואגמון וכל מיני מענה וענין אשר נתן אלהים אל
 האדם לענות בו תחת השמש . אדון עמים וארץ בעל משק
 בית החבל הגדולה והרחבה . אשר לא יפיל צדור לארץ
 כלי השוב להועיל לאנשי ביתו , אשר לא לתוהו ברא אף
 נאות מחשבי הארץ , רק לשבת יצרים להתענג כשבו כקטן
 כגדול ; השיפך חמת הרעלה — שנואת נפש האדם — כלוע
 צפעוני ועכשור ; המצניח נטעים כגבול שדה הצרמור ;
 המשביע גבר עונה כחיק העונג איש עברו רוח עדנה בנצני
 אין וענפי אפר ; החופך אופל פשע וסכלות לבוקר חסד
 וצדקה ; אשר יכול לארוג משש אטון יצרי לב טארקוויניום
 סעקסטיס הנאלחים כסכת קרית רום הגסונה על כל
 העמים — ההוא הקצר ידו לשאוב מים נאמנים ממעין אכזב
 ההוא יחריש ככלע השכמה כל ערכות נפש האדם , ויתצו
 מבלי יושב — אם יחנכו ידי החכונה להיות מהירות כמלאכת
 מעשה תעוועים , אז יפוזו זרועותיה גם כמחשבת פעולת
 אמת .

קרא נא , רפאל יקר רוחי . קרא לנפשי השבויה
 דרור ולכחותיה פקח — קוח למען תנסה גם היא ראשית
 אונה בעבודת חכמת האדם . אמנה לא ככראה בזהק השמש
 באגל טל על עלה שושנה בכוקר לא עבות , נוגה
 ברק חרם הצהרים הנחו בים הגדול הסיבכ את כל הארץ ;
 אולם יבוש ויכלם אך בוך — היון גורש טיטורפש וקרני מלכת
 השמים לא יזרחו בגבולו לעולם . רכבות אלפי נטעים ישתון
 וימצון מכוס ארבעת האיתנים מוסדי התולדה . אוצר אחד
 מלא וגדוש פתוח לפני כולם ; אולם איש איש מהם ימהול
 לבדו רסיסי משתהו , וימסוך יין רקחחו כד בכד , וכה יפוצו
 הדוצה רכבות אלפי תנוכותיהם פרי מפרי שונה . מלוא החבל
 באלפי מרשמי תוארי פינה יגיד על הדר כבוד אהוניה . גם
 הנפשות תשאכנה חיי רוחן מארבעה יסודות : כציאותם ,
 התולדה , אלהים , והעתיד . ככולנה ערב רב יעלה
 ואספסוף שנויים לאין כספר ; אולם כמו כריח התיכון יכריח
 בתוך כל הדורות והאמונות והדעות מקצה אל הקצה —
 האומר : " קרבו אל האלהים היושב כסתר לבבכם , ! "

מכתב ה'

רפאל אל יואל

רעה רבח וחולי הוא אם לא יהי לאל ידי להרגיעך יואל, כי אם בשגשג ספיה קציר טל ידוהך וענבי נזירי ראשית בכורי עשתנותיך בתלמי לכבך! הן שמחתי במצאי בגליון ירך דודאי רוהך ונמעי נעמני נשך, אשר החלו כבר לפרוח ולהעלות נצה למראה עיני. יקרים המה כנפשך המסולאה בפז; אולם פה כל תתיצב כתומר מקשה, נשוא ינשאו צעדיך ללכת הלאה. לכל עת החיים יש שמחה אחרת, ולכל מעלת הנפש מעדנים אחרים.

ידעתי כי קשה עליך פרידתך מדעה אשר כבר הכתה שורש כנפשך והשביעה בצחצחות רעבון לכך. לא אדע אם דעה אחרת אשר תקח לך תוסיף עוד תת כוחה לך כמות, ואולי בימים יבואן, בחיותך כודר כמועדיך ותלך ותשוב אל חיק אומנתך הראשונה. ערות הדעות האחרות הגלגה, ובדקי בניניהם לא יעלמו מנגד עיניך, ואז, באין דעת פנות ומין או שמאל, תבחר המעון אוית לשבת לך מאז, או אולי תעמול ותיגע עוד לחציב עמודים חדשים תחתיו לכל יפול מלא קומתו ארצה, ובצלו תתלונן אף אם יתגודד בקנה בניים.

אולם לא זה דרכך אבחרהו ולא כאלה מחשבות לבי עליך. אתה תמשול ברוחך כטוב בעיניך, תהי חפשי ובחרת ככל אשר תאוח נפשך. אמנה לא ביום ולא ביומים תכל מלאכה הזאת. למוד השכט ביד אומן ילדים ומנהלם על מי מנוחות חכמה ודעת לאסור נפשם במיעקת עול דעת ואמונה אחת לכל יהפכו מצד אל צד, וזה ראשית פרי אמן הבנים. אדמה כי גם עתה, למרות מעלת נפשך חנשאה, תואיל לקחת על שכמך משרה דעות הסכמת אלפים; וכל עוד לא תרניש כי חובל שמן נפשך מפני מעמסת העול לא יסור סובלו מעל שכמך. ראשך ולבך קשורים כחותם צרואת אשר יבחר תלב יקריב הראש. יקרה בעיניך תורתך כי לכך חיה חמורה. ועוד מעט וחפץ בידך יצלח למצוא בה עונג ולהלבישה אדר יקר כלכבך וכנפשך, ופסוח תפסח על מעקשיה והדורית, למען תרגיע נפשך כבן אדם שאין לו תשועה ואומר נואש. כל כלי מלחמת לנגדה לתבן תחשוב, תדמה הלוחם למולה לעבד יליד בית המרים ידו צנר שכט מיסרהו להועיל. תתפאר ותתהלל בככליך אשר נרכה נפשך להאמר כמו.

במצב הזח מלא יגונים ותמרורים בערער בערכה
מצאתיך. ותחס עיני עליך לראות, איך בדמי ימין תשים
כסד קרסולך, ויפעת הוד נפשך יבסו צללי ליל: לכך לב
אריה כיתר במקום נאמן, וכעקבות המזמות אשר שורשו
בלכך דרכה בעוז כף רגלך, וחרפת נפשך למות בעבירן,
על בן כרזל באה נפשך, אכר שישן לכך ללכת הלאה
במרחבי שדי חמד.

אז אמרתי לגדע דלתות נחושת, בהנה כאחר
ממתים מחלד סוגרר רוחך הנכראה לפעול עוז ותושיה בקרב
הארץ. כל חלקי בעמלי שעמלתי עמך היה, לחוקיר
מחשבות לכך בעיניך, ולשום מכטחך על כחות נפשך
הורעתך אף אתה. נחשת ויכרך ד' נסיוני ומחשבתי עשתה
פרי: אמנם יד חזיון דמיון נכרה על חרב פיפיות שכלך. ילידי
הדמות לכרם הרצו לך את שבתות המזמות אשר יקרו לך
ואשר נשמטו עתה מנחלתך. את אשר לא יכולת קוות מחקר
השכל קר הרוח אשר כמו שכלול תמס יהלוך בעצלתים
מסדרנת הנודע אל מעלת הכלתי נודע. אולם אך ענין הזח
חוא אשר נתן שמחה כלכך על מעשיך, והולך ריח דוראי
שדי פעולותיך באפך, ואנבי שמרתי מאוד משלוח יד לכבות
רשף רוחך אשר ינביה עוף כוחות שלמותך. אך עתה שנה
חרכר תארו מאשר היה. דרך ילדותך נדור בערך. אל תירא.
לא תפול אחורנית! מגמת פניך קדימת ואך למותר מורה
ומנהל.

אל יפלא בעיניך כי מחנה דעותיך נפול תפול כל

תוכל

הוכל קום תחת חרב הנקורה . כן היה וכן יהיה גורל כל נסיונים
כאלה , אף גם המח כמוך העלו אכר רוחם ויפרצו ימה
וקדמה . גם דעת זאת לכל איש נקל , כי כחלק נפש
האדם ככללה בהחלה לדרוש דעת ולדרוך על כמתי החקירה ,
כן חלקך גם אתה כפרטך . הדבר הראשון אשר בו נסתה
נפש האדם המשכות כוח מיום אז , היה תולדות התבל .
רבת עמלו ויגעו שוהרי תבונה וחוקרי דעת למצוא פשר
מוסדות התבל ופתרון הרצונות חלקיה וצאצאיה , עד שקם
ס א ק ר א ט ע ס בעוז רוחו , הוא עלה שמים והוויז עוז
מכטת הפילוסופיא בין אנשי דורותיו . אולם עוד עופלה לא
ישרה נפש הבאים אחריו בתבת חכמתו מוצקה לארחבה אשר
בנה לחלוך נגד החיים . המח הרסו מצכות הראשונים
וישובו ויבנו חרבות עולם להיכלי תלפיות כמהשכות חדשות
ונצורות .

כמו פולה ובוקע כארץ חפרה רוח האדם כמעכת
בינתו למצוא מענית ותשובות על אלפי אלפים שאלות בדבר
תעלומות הטבע ומסתריה , אשר בעיני כשר לא עצרו עוד
כה לבוא עד תכונתם .

רבים השכילו למשוח רעיוניהם כששר מזהיר בעצם
הרקיע לעין כל רואה כשחר נכון מוצאו . יש מעשה תעתועים
אשר הוא למנום ומפלט לכינת האדם בעת תבוש ותכלם
להאסר בין המצרים אשר חג אלהים סביכותיה ולא תעבור .
פעם הוטב בעיניהם לנתח כל השגה והשגה לנתחיה ולגזריה
ולקרנם אז אחד אל אחד והיו לאחדים ויאמרו כלכם כי כח כנו

במת - האמת . פעם הניחו כסתר אכן מאסו הכוננן לראש
 פנה , ויכנו מגדל גדול למראה מאבני הקשים , ויחי לחם
 הדמיון לחומר והחזיון ללכנה , וכדקיו טחוטפל במקום לא
 תשירנו עין , ועל ראשו בשמים הושיבו כסא החכמה . פעם
 אספו מקרות אשר אך בכנפי הזמן נצררו , ליסוד מחקר מהלמ
 עליהן , ועיניהם הסבו מראות כי גם ההפך יאונה , או המירו
 ענין בענין ותחליפו מושג במושג כפי אשר יאות . לקורי
 מחשבותיהם . ובאלה לא היו רק נהלת חוקרי אליל מוליכי העם
 בתוהו , רק גם חלק החוקר הצדיק והישר — גם הוא ישים
 מעוזו , כלי דעת וכלי רמיח , בדברים כאלה , למען ישבור
 צמאונו לדעת ולתבונה , בראותו כי כמעשה ידי שכלו בארחות
 משפט לא ישמח לעולם .

ידעתי , יואל , כי תשתומם על דברי אלה המתנגדים
 אל אשר שמעת ממני בימים הקדמונים ובכל זאת אינם פרי
 מחשבות פיסח על שעיפים שינים כאין רוח נכון . יש לאל ידי
 לתת לך דין וחשבון מיסורי דברי הראשונים מהאחרונים , אך
 אז נסכותי להאיר לך דרך צר כטבע דעת אדם , אשר אחשוך
 ליום כי תרגיש בנפשך צרכך לזה . עודך לא עלית ראש גבעת
 האמת כי תעמיד רגליך כאילות ולא תירא מהביט בעמק עכור
 דעת האדם בלי מרירות ושברון רוח !

בראשית תנסה כוחד בדעה החדשה אשר תחליף
 בדעותיך הקודמות . הביאה בכור הכחינה לחנתיכה במצורף
 משפט וצדק כלי משוא פנים . ובן תעשה עם כל בניני למודים
 חדשים מקרוב כאו ; ואם עוד לא ישרה נפשך , ולא תחרול

דרוש ולבקש לחקור ולחפש , אז הט אוניך לשאלת לכך : אם
ך המשפט לבקש כזאת וכזאת מדעת האדם הענית וחרלה ?
הן , אמר תאמר , נוחם עמל היא ! תוחלת
נכזבה ! אחרי כל יגיע תקותי לא ישאר רק נלאמר : נושא ! על
דברים רבים ; הלב עכור זאת העיר המית סערת רוחי הנרדמת
והצית אש חשקי לעבוד שדה התבונה ולשמר , למען יזרע
מלח היאוש בחלקה הפוריה , ונד קציר האמת כיום נחלה ? !
למה זה קרבתי אל עץ הדעת אם ד' צוה : ביום אכלך ממנו
מות תמות ? ! למה לי מחזה הערן אם קול מתנקם קירא אלי :
בן אדם ! הנך רואה בעיניך ומשם לא תאכל ? !

רגש המר הזה חמכניע לכך ומניאו — הוא אשר
חשקה נפשי לגרשהו כלה מקרבך . מגמת הפצי היא
להרחיק ממך כל דבר המונע אותך לשתות ולמצות כוס תענוני
היותך , לפחת בקרבך גחלי רוחך ורשפי יקר תפארת נפשך .
הן הקיצות מהתרדמה כחיק דעות ואמונות אחרות ,
אשר ישנוך על ברכיהן ויסרוך בחכלים לעבר . אולם לנצח לא
תוכל למלאות נפשך בסאסאח המועדה לה , אם תבקש לך
גדולות ונפלאות ממך , ותכלה כדי ריק כוהך . עד הנה לא הרע
זאת מאד בעיני , כי החפשית אשר נתנה לנפשך הסבה לך כל
אלה . הרעיונים אשר הציקו עד עתה רוח כטנך נבקעו תחתם
כאובות חדשים , וינועו רוחך כאשר ינוע בככרה . אם רוח הזה
ישוטט אניתך כמו צר אדיר אל ארץ מחוז חפצך , עיניך תראינה
אך כימים יבואו . עלי היה רק למחר ולחתיש נקודת עת הזאת .
ענין רע הוא כתכל ומשפט שקר תחת השטש

לערוך

לערוך תמיד תפארת האדם רק לפי חומר מלאכת עבודתו ולא לפי תכונת פעולתו ואיכותה . אולם המשכיל ישניח רק על שלמת השלמות אשר עטה יעטח האמן אף דבר קלוזעיר יכבדו ויסלסלחו, ובעין חמלה יביט אל התנשמת במחלות עפר אשר תשא מרום עיניה להשקיף על פני התכל ומלואה .

על כן בין כל החזיונות והדעות אשר חרת על לוח ספרך אמצעית תת לך אמן הסכמתי בדבר אשר גזרת אומר , כי כל תעידת האדם עלי ארץ הוא, להבין ולהשכיל תכונות הכורא במלאכת כריאתו. הן גם אנכי לא אדע מראח אחרת לחיות בה הדר כבוד שדי, כי אם תכנית תכונת פעולותיו ; אולם השנוי הנדול בין מלאכת הכורא למלאכת הנכרא לא האיר מול עבר פניך. מחזח שדי לא תתודע לנו בתולדות התכל כאור כחיר, כאשר נכיר תכונת האמן האנושי במעשי אצבעותיו .

החומר המת הוא כיד היוצר לכל אשר יחפוץ יטחו והוא מתהפך בתחבולותיו כחומר חותם ויקרו לא ימצא רק בהרכבת החרש. לא בן מלאכת אלהים מרכבת מחלקים חיים ויקרים איש איש לכדו, ויוצרים לא פצפצים ופרפרים למען הוציא חכל למעשהו, אך הניח יקר הקטון כיצוריו בתוכו להדר ותפארת, ובזאת לכדו יכובד אלוותי הכבוד כמו במערכת סדרי התכל כולו להיות לאוהל אחד . חיים וחופש המה חכרת פני כריאת האלחים! ובמקום אשר יראה האדם קצר חעינים, מבוכה בלי סדרים בכריאה, אך שם נשגב שם ד' צבאות לכדו! —

איך תתפש כנתינו כידיה הקצרות , תנשמת עורת עינים ,
בהיכלי מלך מעולפים תעלומות עד אין חקר . אנחנו שמחים
לראות ולהכין חלק קטן מן התכל , וכנשאר עינינו בחות
מראות מעשה ידי אבן ואזנינו ערלה משמוע נעים זמירות
מערכת מיתריה .

בכר מדרגה אשר נעלה הלאה על פולם היצורים ,
יפתח יותר סגור לכבנו להכין ולהשכיל מלאכה הנפלאה
הזאה ; אולם אף בהתכוננו על זאת לא עלינו עדן מרום
השלמות , עד אשר הצלה בנו רוח אלהים לרמות — אם לא
להשוות — מעשינו למעשהו — השתומם כידים רפות נורל
תפארת מעשה ידי אחרים לא יחשב לנו לצדקה גדולה . לאדם
יקר היצירה ובחיר הכריאה , לא יעדר כל חומר כל מלאכה
וידו לא תקצר להיות כורא בתכל ארצו . האלהים בשמים
וחוא לכדו על הארץ חולך נבוחה . וגם עליך נטל לעשות כזאת .
והיה כי יביאך אלהים אל יקר הזה , או אז לא תחאונין על חוק
וגבול אשר נקצב לכינת האדם ! —

ואל נקורת זמן הזה אשא עיני לראותך כורת
כרית שלומים עם רוחך ונפשך . מרם יודע לך ערך מדת
כוחותיך , ואחר תוכל לסלא ולהעריך יקר פעולותיהן . בין כח
ובה תוכל להוסיף קצוף עלי , אך אל יאכד לכך ואל תאמר
נואש על כשרון נפשך . —

66. 124. 070 ✓

Q 18/3902

Q 18

3902